

Bilaga till rapporten: Uppföljning av det regionala utvecklingsarbetet 2021 och
förutsättningar framåt

Uppföljning av indikatorerna i den regionala utvecklingsstrategin Gröna Kronoberg 2025

2022-02-10

Innehåll

Strategiskt område: Vi växer i öppna och hållbara livsmiljöer3

Mål 2025: Ökad attraktivitet. Inrikes flyttnetto ska förbättras.3

Påverkansfaktor: Bostäder	3
Indikator: Nybyggda lägenheter	3
Indikator: Trångboddhet och bostadsbrist	4
Indikator: Flyttkedjor	6
Påverkansfaktor: Trygghet och säkerhet	7
Indikator: Utsatt för brott	7
Indikator: Upplevd trygghet i närområdet	8
Påverkansfaktor: Kultur och nöje	9
Indikator: Nöjesutbud	9
Indikator: Kulturarbetare	10
Påverkansfaktor: Socialt kapital	10
Indikator: Deltagande i föreningar	10
Indikator: Tillit till andra människor	12
Indikator: Valdeltagande	12
Påverkansfaktor: Service och tillgänglighet	13
Indikator: Tillgänglighet till livsmedelsbutik	13
Indikator: Tillgång till höghastighetsbredband	15
Indikator: Vårdtillgänglighet	16
Indikator: Tillgänglighet till kollektivtrafik	17

Mål 2025: Utsläpp av koldioxid ska minska till 1,5 ton per år och länsinvånare18

Påverkansfaktor: Trafik	18
Indikator: Kollektivtrafikresande och kollektivtrafikens kvalitet	18
Indikator: Förnyelsebara fordonsbränslen	19
Indikator: Tillgång till förnybara godsbränslen	20

Strategiskt område: Vi växer av en cirkulär ekonomi med förnyelseförmåga och ett ökat humankapital21

Mål 2025: Produktiviteten/sysselsatt ska öka mer än i riket.21

Påverkansfaktor: Innovationsgrad i näringslivet	21
Indikator: Högutbildade i näringslivet	21

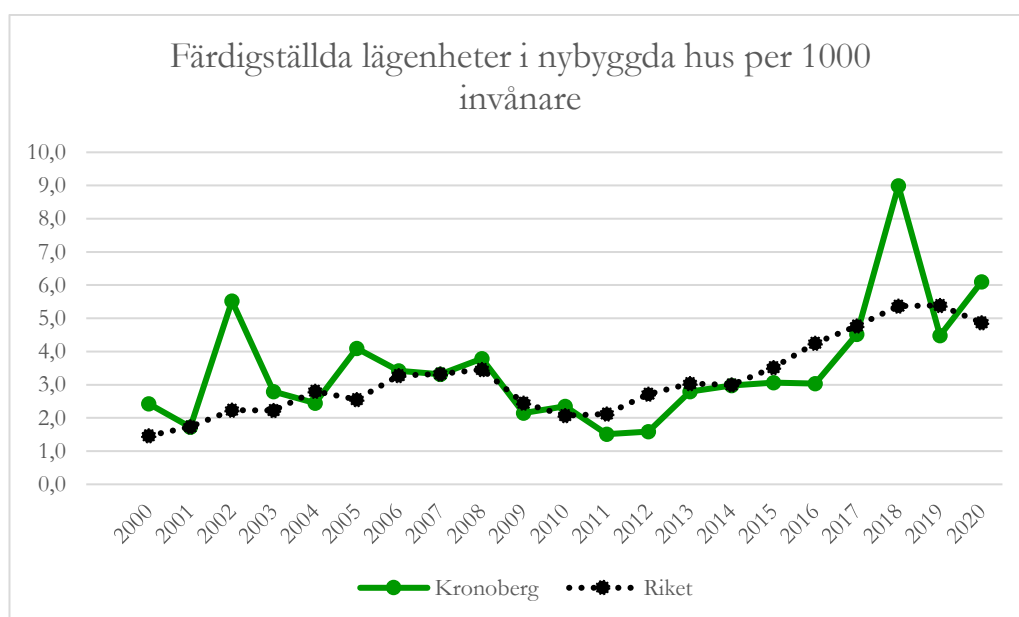
Indikator: Teknikindex	22
Indikator: FoU/BRP i näringslivet	22
Mål 2025: Fler arbetstillfällen. Sysselsatt dagbefolkning ska öka mer än riksgenomsnittet exkl. storstadsregionerna.	23
Påverkansfaktor: Förnyelseförmåga, växtkraft och internationalisering	23
Indikator: Nyföretagande	23
Indikator: Näringslivsklimat.....	24
Indikator: Tillväxtvilja	24
Indikator: Snabbväxande företag	25
Indikator: Exportintensitet.....	26
Mål 2025: Förbättrad matchning. Sysselsättningsgraden ska uppgå till minst 80%.	27
Påverkansfaktor: Utbildning och matchning.....	27
Indikator: Beveridgekurvan (arbetslöshet kontra vakanser).....	27
Indikator: Könsfördelning inom utbildningar och på arbetsmarknaden	28
Indikator: Arbetskraftens storlek.....	29
Indikator: Arbetsmarknadsregionernas storlek.....	30
Indikator: Tillgång till gymnasial- och eftergymnasial kompetens	31
Mål 2025: Ökat humankapital. Självskattade hälsan ska förbättras och könsskillnader ska minska.....	32
Påverkansfaktor: Hälsa och levnadsvanor	32
Indikator: Behörighet till gymnasiet	32
Indikator: Barn i ekonomiskt utsatta hushåll.....	33
Indikator: Någon att dela känslor och anförtra sig åt (sociala relationer) ...	34
Indikator: Nedsatt psykiskt välbefinnande	35
Indikator: Matvanor	36
Indikator: Stillasittande	37
Indikator: Fysisk aktivitet	38
Mål 2025: På väg mot ett plusenergilän. Minst 80% av energianvändningen kommer från förnybara källor.	39
Påverkansfaktor: Energi.....	39
Indikator: BRP/Energikonsumtion	39
Indikator: Produktionen av förnybar energi	40
Dataförteckning:	41

Strategiskt område: Vi växer i öppna och hållbara livsmiljöer

Mål 2025: Ökad attraktivitet. Inrikes flyttnetto ska förbättras.

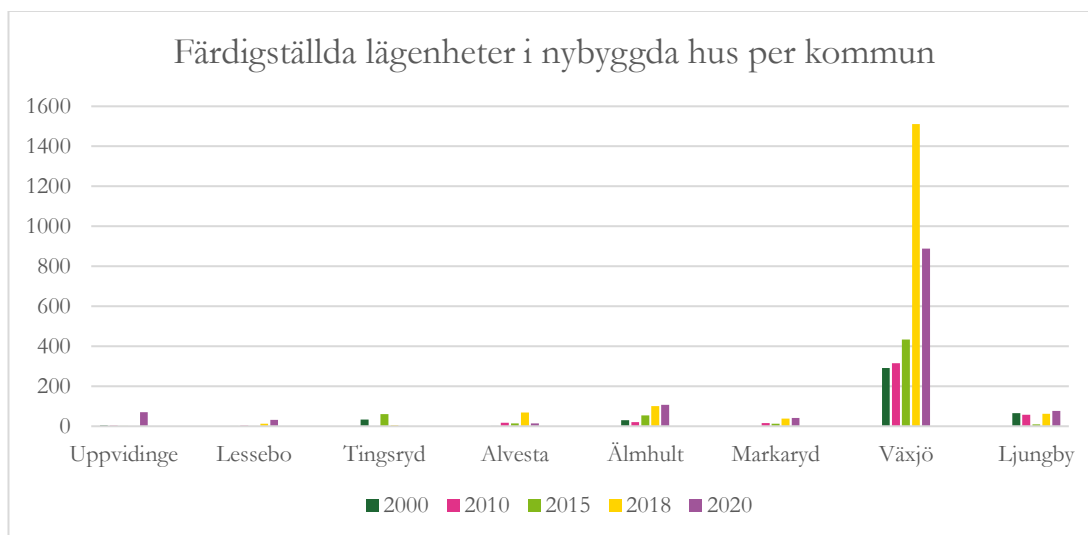
Påverkansfaktor: Bostäder

Indikator: Nybyggda lägenheter

Källa: SCB.

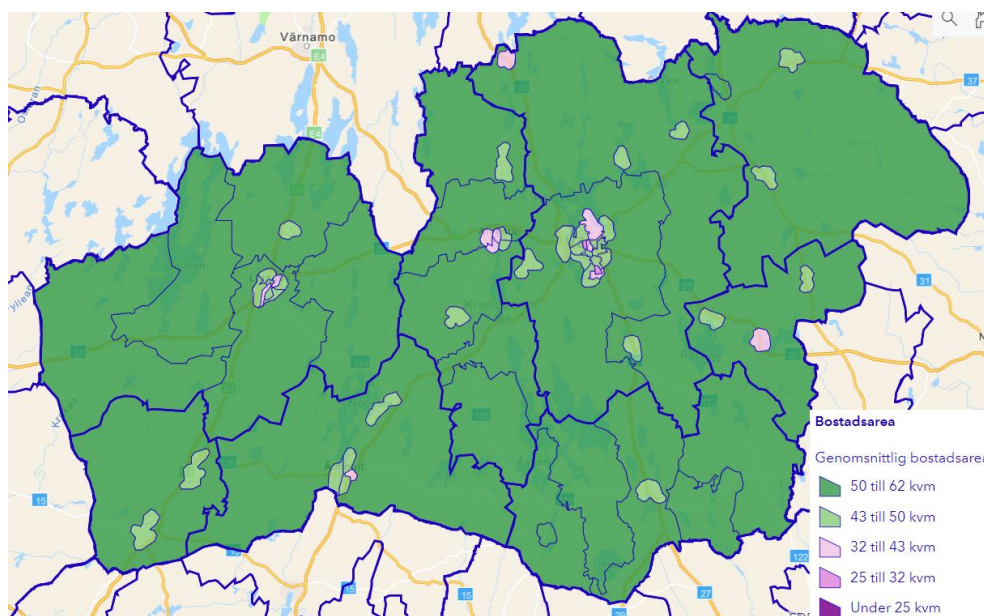
Efter perioder av relativt få färdigställda lägenheter i länet tog byggnationen i länet fart 2013. Trenden har sedan varit stigande och nybyggnationen har legat i paritet med riket. Undantaget var 2018 där länet såg en tillfällig omfattande ökning. Detta har att göra med att antalet påbörjade bostäder var halverat mellan 2017 och 2018.

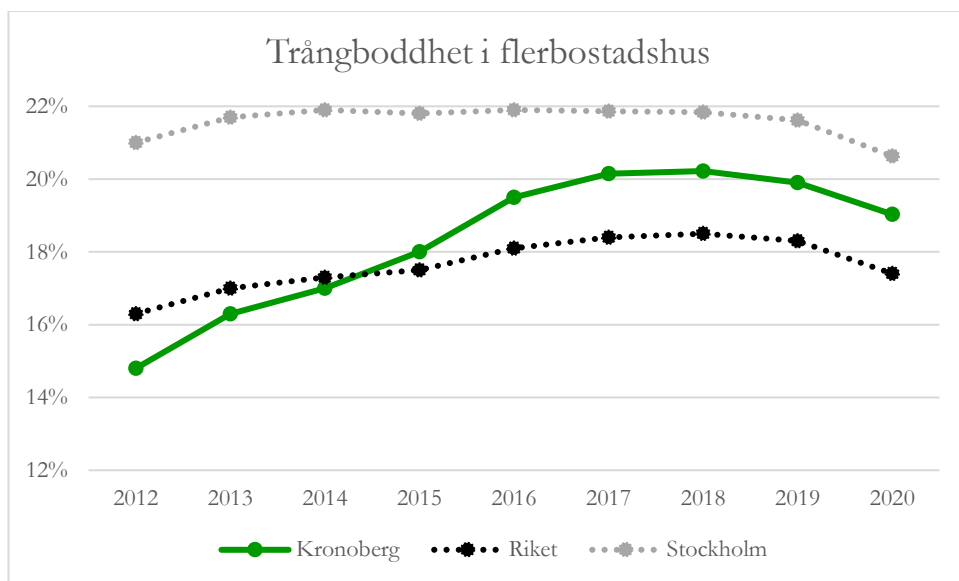
Källa: SCB.

Nybyggnationen varierar i länet mellan kommunerna. I Uppvidinge, Lessebo, Älmhult och Markaryd kan en viss ökning av färdigställda lägenheter ses under senare delen av perioden. I Tingsryd och Alvesta var däremot nybyggnationen lägre under 2020 och den senare delen av perioden. Ljungby uppvisar en relativt jämn trend frånsett 2015 då nybyggnationen var på en relativt låg nivå. Den större delen av nybyggnationen i länet av lägenheter sker dock i Växjö.

Indikator: Trångboddhet och bostadsbrist

Källa: SCB:s informationspanel – genomsnittlig bostadsarea per RegSO 2019.

Källa: SCB och Kolada.

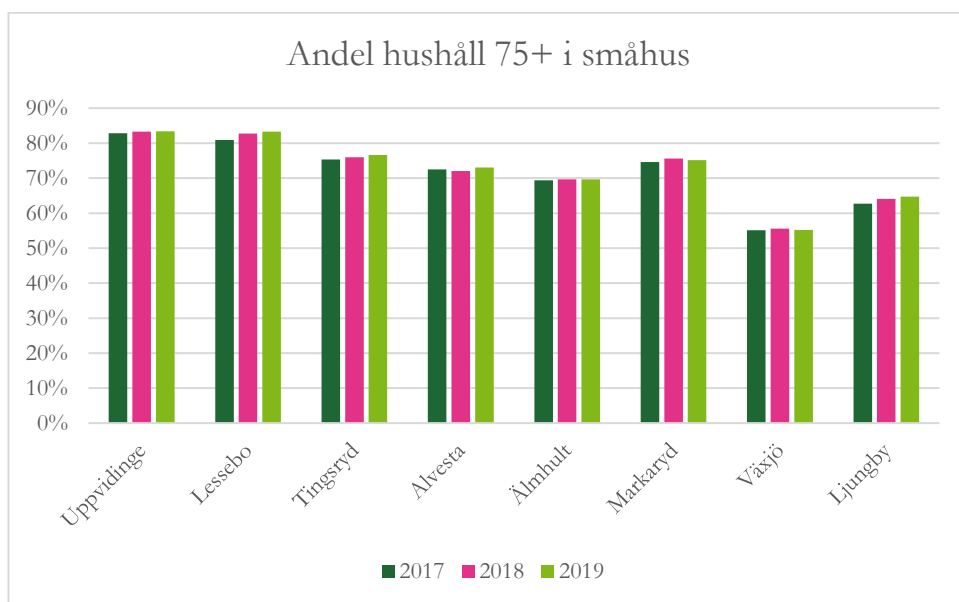
Generellt har Kronobergs län en relativt hög genomsnittlig bostadsarea per person. Mycket på grund av att äganderätter är den mest vanliga upplåtelseformen i länet som helhet. Det finns dock en variation inom länet där trångboddhet bl.a. återfinns i socialt utsatta områden med ett högt bestånd av hyresrätter i flerbostadshus. Det finns också mer utbredd trångboddhet i ett område som universitetsområdet i Växjö vilket domineras av studentbostäder. När det gäller trångboddhet i flerbostadshus är andelen hög i Kronoberg i jämförelse med riket.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Uppvidinge	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott	Balans
Lessebo	Överskott	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott	Balans
Tingsryd	Balans	Balans	Balans	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott
Alvesta	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott
Älmhult	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott
Markaryd	Överskott	Överskott	Balans	Underskott	Balans	Balans	Balans	Balans
Växjö	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott
Ljungby	Balans	Balans	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott	Underskott

Bostadsmarknadsläget i kommunen. Källa: Boverket, Bostadsmarknadsenkäten.

I kommunerna i länet råder ett utbrett underskott av bostäder vilket motiverar bland annat nybyggnation. En intressant trend från 2021 års bostadsmarknadsenkät är dock att fler kommuner uppfattar att bostadsmarknadsläget är i balans i den egna kommunen.

Indikator: Flyttkedjor

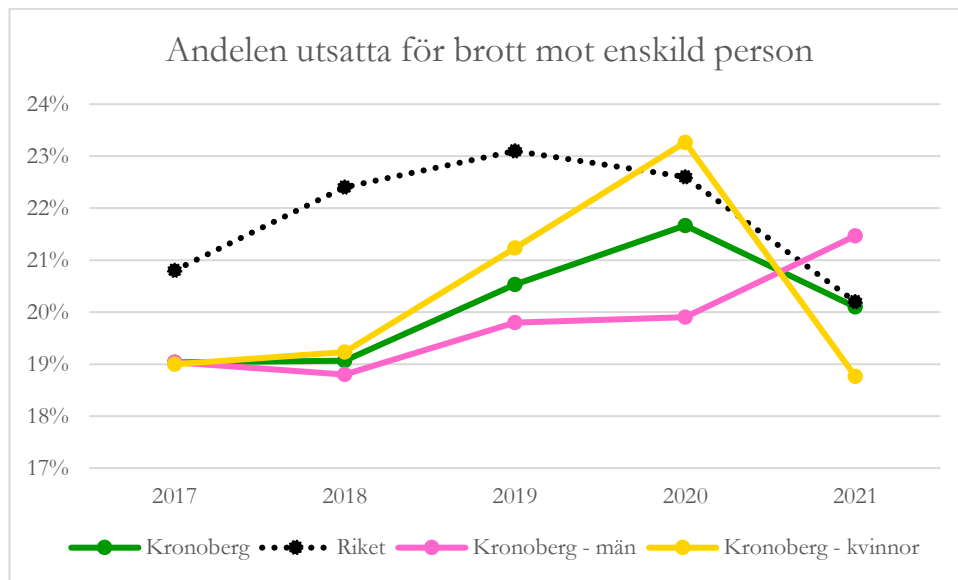

Källa: SCB.

Att det finns en rörlighet i bostadsbeståndet kan vara en del i att främja att bostäder nyttjas effektivt och motverka underskottet av bostäder. Detta ligger i linje med att höja boendattraktiviteten i länet och därmed prioriteringen att utveckla attraktiva livsmiljöer i den regionala utvecklingsstrategin. En utmaning för Kronoberg är låsta flyttkedjor då många äldre bor kvar i sina hus pga. brist på boendalternativ i hemorterna och för att det ofta är mer ekonomiskt förmånligt. I länet återfinns de högsta andelarna hushåll där medlemmarna är 75 år eller äldre och boende i småhus i Uppvidinge och Lessebo där andelen översteg 80%. I Växjö var denna andel lägst om 55%.

Påverkansfaktor: Trygghet och säkerhet

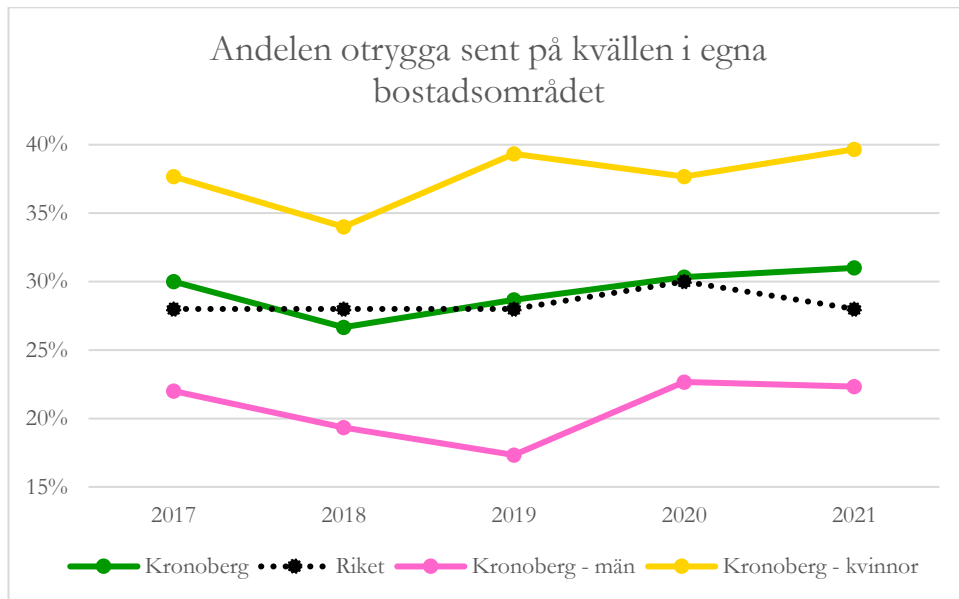
Indikator: Utsatt för brott

Källa: Brå, bearbetningar av Region Kronoberg.

Under flera år uppvisade andelen utsatta för brott en ökande andel i såväl Kronoberg som riket utifrån BRÅ:s nationella trygghetsundersökning. I jämförelse med riket är andelen lägre i Kronoberg över hela perioden. Ökningen av andelen utsatta för brott var större bland kvinnor än män mellan åren 2017 och 2020. Under 2021 kan dock ett trendsifte uttydas. Andelen utsatta för brott minskade i såväl riket som Kronoberg. Andelen ökade dock marginellt för män under 2021. Anledningen till trendsiftet är troligen relaterad till pandemin och restriktioner då fler uppehållit sig hemma. Samtidigt har isoleringen i hemmet under pandemin medfört en ökad risk för våld i nära relationer.

Indikator: Upplevd trygghet i närområdet

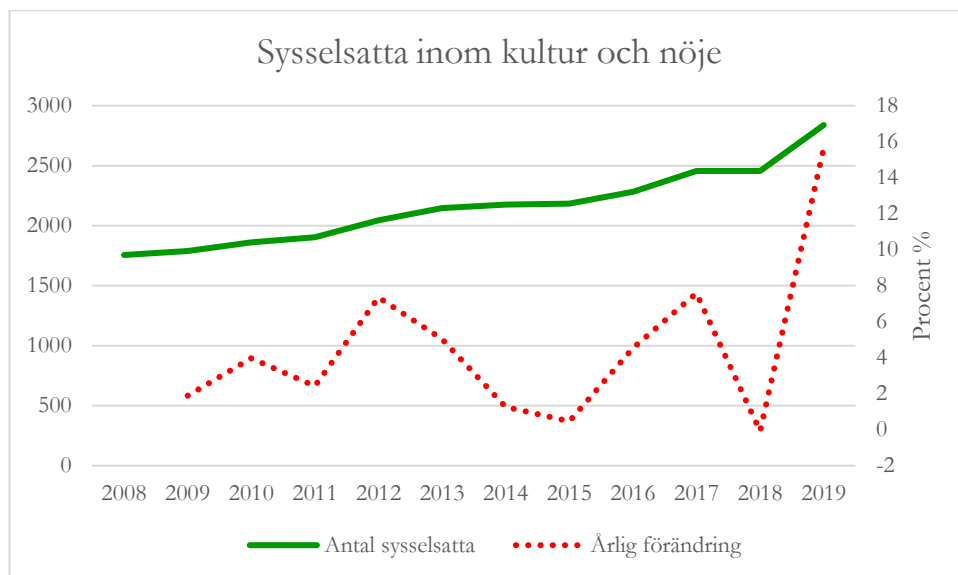

Källa: Brå, bearbetningar av Region Kronoberg.

I BRÅ:s nationella trygghetsundersökning undersöks även andelen som upplever en otrygghet vid utevistelser i det egna bostadsområdet sent om kvällen. En tydlig könsskillnad råder under perioden där 40% av de svarande kvinnorna i Kronoberg år 2021 upplevde otrygghet i det egna bostadsområdet. Motsvarande siffra för svarande män i Kronoberg var ca 23%. Om man ser till länet som helhet ligger nivån för andel otrygga mer eller mindre i paritet med nivån i riket.

Påverkansfaktor: Kultur och nöje

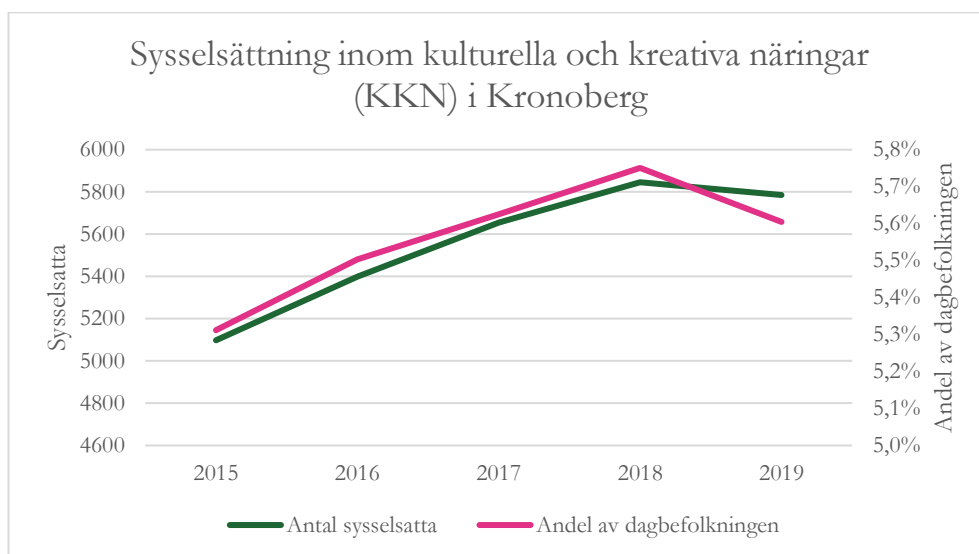
Indikator: Nöjesutbud

Källa: SCB.

En ansats för att operationalisera länets nöjesutbud har utgått från hur antalet sysselsatta har utvecklats över tid inom en rad branscher som kan kopplas till kultur och nöje. Bl.a. branscher som restauranger, golfklubbar, sporthallar, övriga fritids- och nöjesanläggningar, museer, biografer etc. Antalet sysselsatta inom dessa branscher har stigit stadigt under perioden och särskilt kraftig var stigningen mellan åren 2018 och 2019 då ökningen uppgick till ca 15%.

Indikator: Kulturarbetare

Källa: SCB.

Definitionen av kulturella och kreativa näringar är baserade på RSS:s definition. Detta är en vidareutveckling av Region Skånes definition. En av de större skillnaderna mellan dessa definitioner är att RSS:s definition inkluderar bl.a. glasindustrin (SNI 23.130) bland de kulturella och kreativa näringarna. En näring som är strategiskt viktig för Kronoberg och där länet tillsammans med Kalmar uppvisar en omfattande specialisering. Kronobergs län utmärker sig när det kommer till betydelsen av KKN och har en hög andel av befolkningen sysselsatta inom KKN jämfört med riket.

Påverkansfaktor: Socialt kapital

Indikator: Deltagande i föreningar

Antal idéburna arbetsställen i Kronoberg efter juridisk form:	
År 2021	
ekonomiska föreningar	192
bostadsrättsföreningar	284
ideella föreningar	596
samfälligheter	132
registrerade trossamfund	94
familjestiftelser	1
övriga stiftelser och fonder	74

Källa: SCB:s företagsregister.

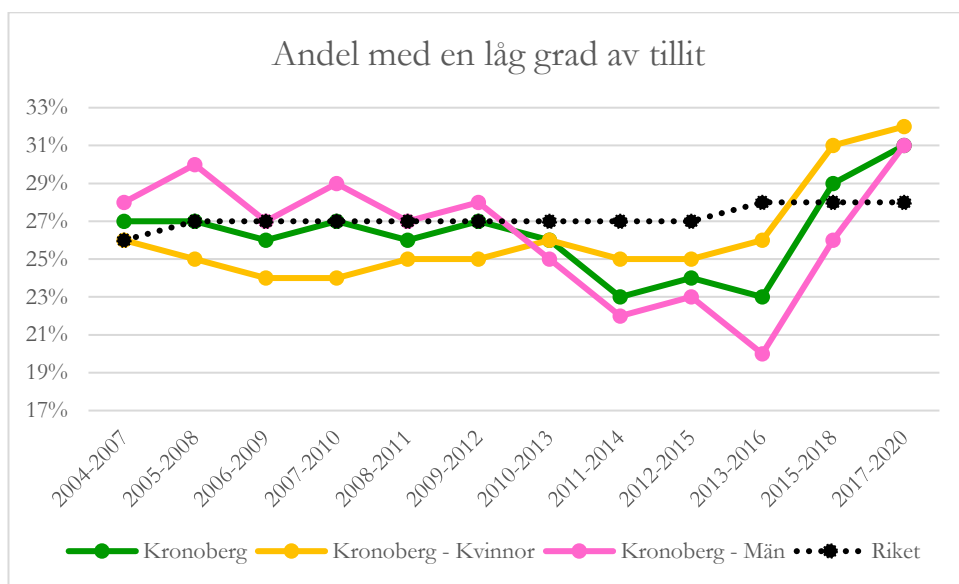
Många idéburna organisationer drivs av ideella krafter utan anställd personal. Samtidigt är den idéburna sektorn, mycket på grund av sin storlek, en arbetsgivare som man inte bör glömma att beakta. Verksamheter blir automatiskt registrerade som ett arbetsställe om de samtidigt har en registrering gällande F-skatt, arbetsgivare eller moms. Utifrån SCB:s företagsregister framkom att antalet idéburna arbetsställen i Kronoberg summerade år 2021 till 1 373. Av dessa hade 907 ingen registrerad anställd personal utan kan drivas med intäkter från försäljning eller tjänster och av aktiva som arbetar ideellt. Den juridiska formen med flest arbetsställen i Kronoberg var i storleksordning ideella föreningar, bostadsrättsföreningar och ekonomiska föreningar.

Antal bolag efter juridisk form:				
År 2021	Kronoberg		Riket	
ekonomiska föreningar	261	5%	12 539	5%
bostadsrättsföreningar	468	10%	33 373	13%
ideella föreningar	3 103	65%	157 612	60%
samfälligheter	549	12%	36 148	14%
registrerade trossamfund	80	2%	2 162	1%
familjestiftelser	9	0%	654	0%
övriga stiftelser och fonder	295	6%	22 382	8%
	4 765		264 870	

Källa: SCB:s företagsregister.

65% av bolagen i länet utgörs av ideella föreningar vilket är en något högre andel jämfört med riket. Här återfinns föreningslivet med kultur, idrott, studieförbund, friluftsliv etc. Samfälligheter är den näst vanliga bolagsformen och motsvarar 12% av bolagen i länet följt av bostadsrättsföreningar med 10%.

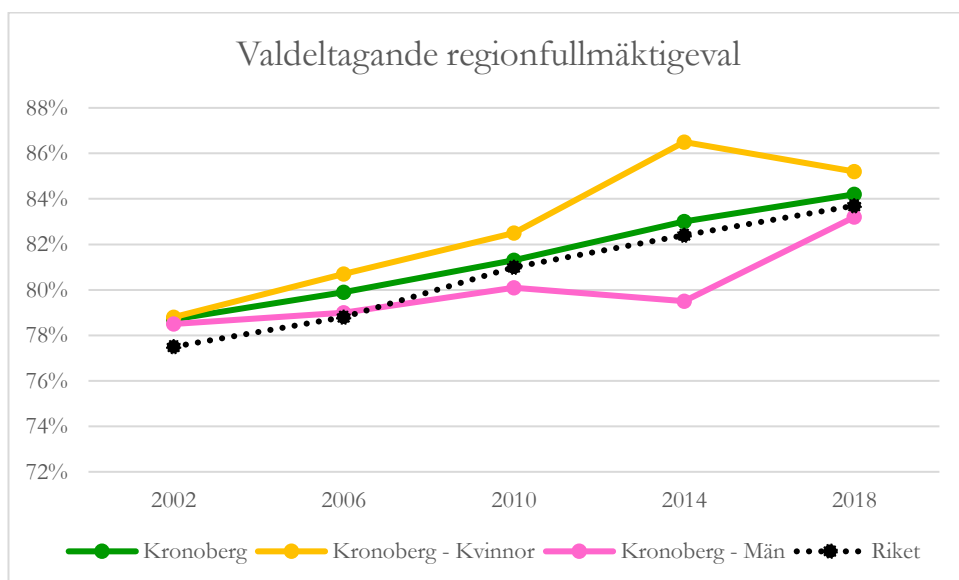
Indikator: Tillit till andra människor

Källa: Folkhälsomyndigheten.

Utifrån Folkhälsomyndighetens enkätresultat har andelen med en låg mellanmänsklig tillit i Kronoberg ökat under de senaste perioderna. De senaste två mätningarna pekar på att förändringen varit särskilt stor bland män då andelen med låg grad av tillit uppgick till 31%, vilket ligger i paritet med kvinnor och länet som helhet.

Indikator: Valdeltagande

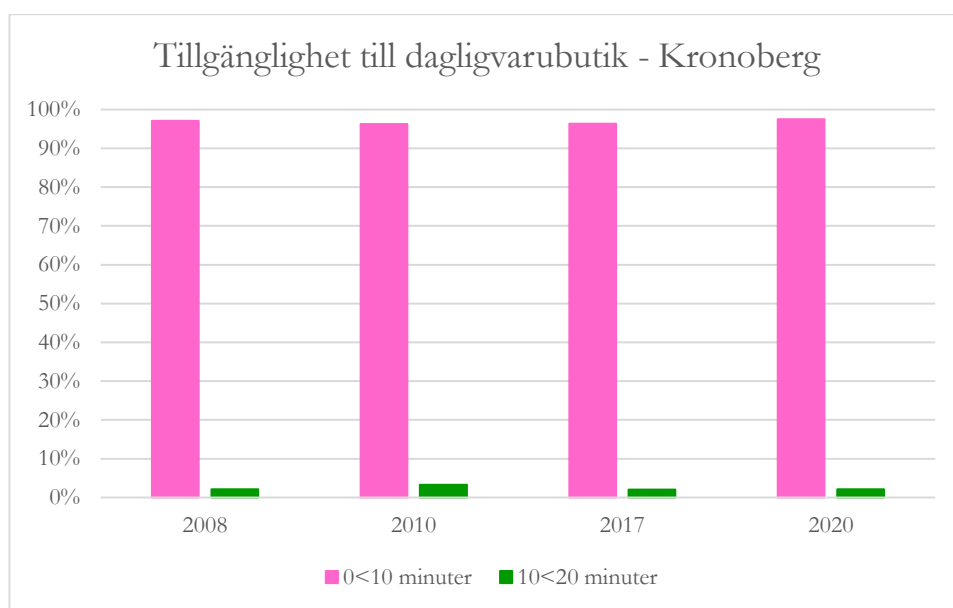

Källa: SCB.

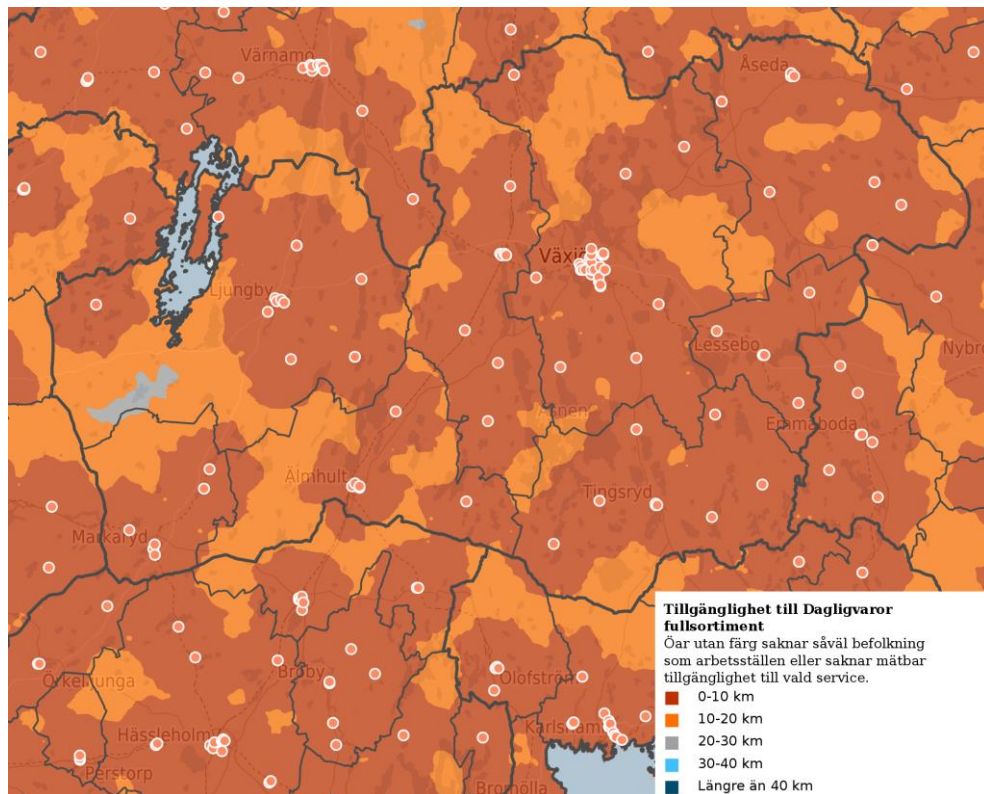
Ett högt valdeltagande ger förtroendevalda i regionen ett starkare mandat att agera som företrädare för Kronobergarna. Vi ser att valet 2014 var särskilt engagerande för kvinnor då de uppnådde sin toppnotering på 87%. Det omvända gällde för män som såg en nedgång i valdeltagande kring valet 2014. Den generella trenden för Kronoberg har dock varit positiv över perioden och följt trenden i riket med ett ökat valdeltagande.

Påverkansfaktor: Service och tillgänglighet

Indikator: Tillgänglighet till livsmedelsbutik

Källa: Tillväxtverket och SCB.

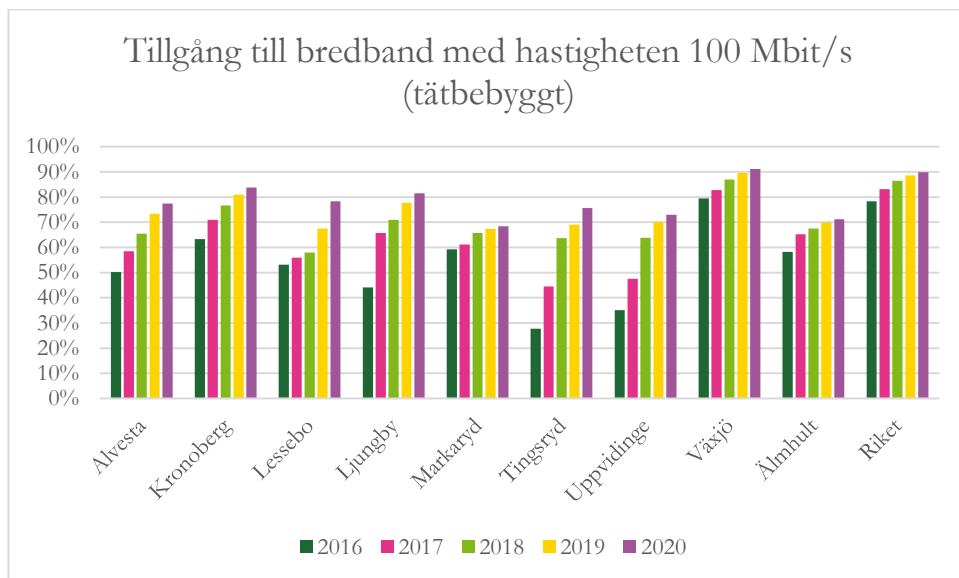
Källa: Tillväxtverket (Pipos Serviceanalys).

Kronoberg uppvisar en relativt hög tillgänglighet där en stor andel av befolkningen når en dagligvarubutik inom 10 min med bil. Utöver detta tillkommer en liten andel som har mellan 10 och 20 minuter

På landsbygden kan en butiksnedläggning ha en större påverkan på tillgängligheten jämfört med städer där det kan handla om en marginell påverkan med tanke utbudet av alternativa butiker. De röda prickarna i kartan ovan redovisar var dagligvarubutiker med fullsortiment i länet är belägna och färgen avståndet till närmaste dagligvarubutik.

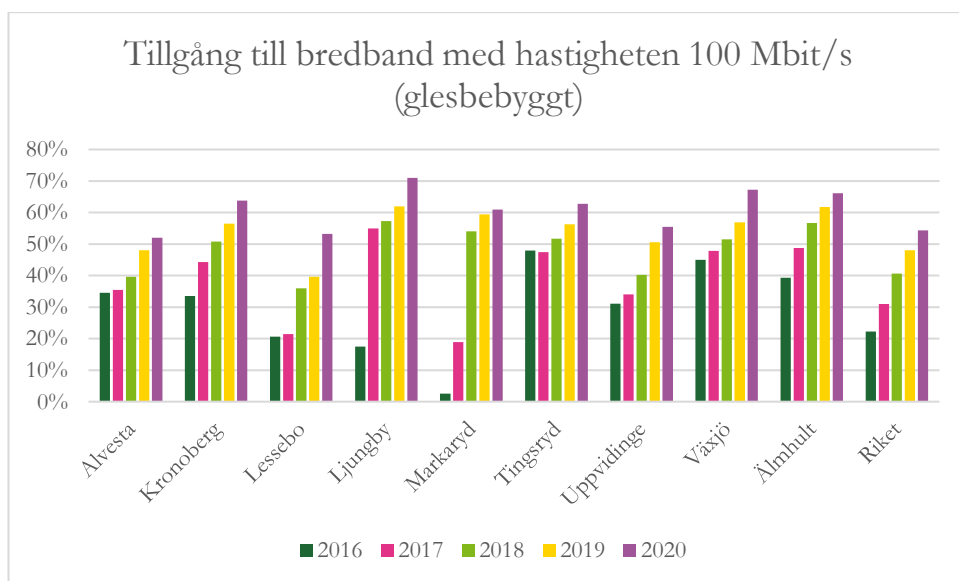
En stor andel av befolkningen bor i röda områden där närmaste butik finns inom 10 km. Det finns samtidigt områden i Kronoberg som uppvisar längre avstånd och därmed en större känslighet för en potentiell butiksnedläggning. Dessa områden finns främst i de sydvästra och norra länsdelarna.

Indikator: Tillgång till höghastighetsbroadband

Källa: Post- och telestyrelsen.

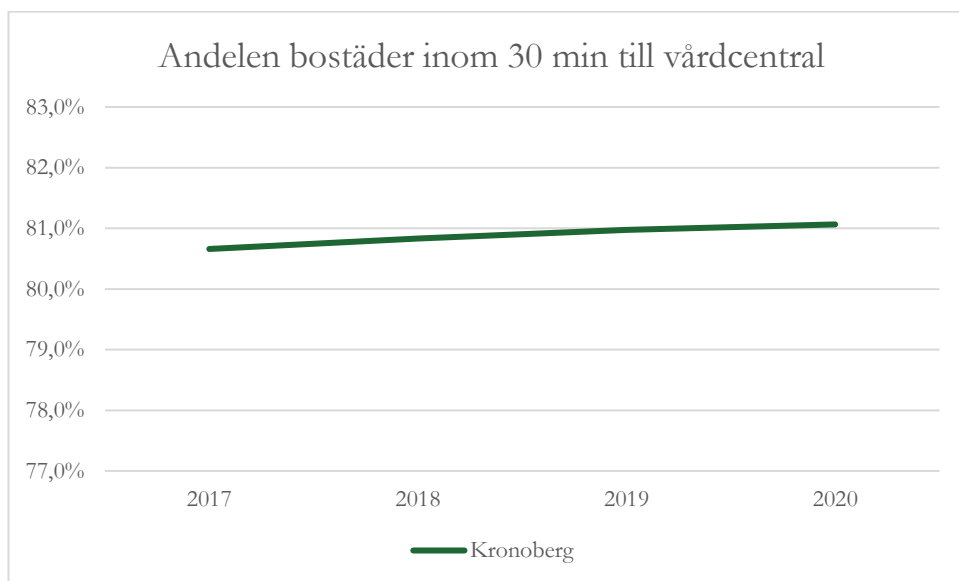
Tillgången till välfungerande bredband är en nyckelfråga för att människor ska kunna bo och verka i hela vårt län. Tillgången till höghastighetsbroadband med hastigheter om 100 Mbit per sekund har ökat snabbt i Kronoberg under de senaste åren. Särskilt kraftiga ökningar i tillgång har kunnat ses i tätbebyggda miljöer i Tingsryd, Uppvidinge och Ljungby som tidigare uppvisat relativt låg tillgång i jämförelse med genomsnitten för länet och riket. Kronoberg ligger strax efter riket med andelar om 83,8% respektive 89,9% 2020 och bland kommunerna är det endast Växjö som uppvisar en högre andel jämfört med riksgenomsnittet om 91,1%.

Källa: Post- och telestyrelsen.

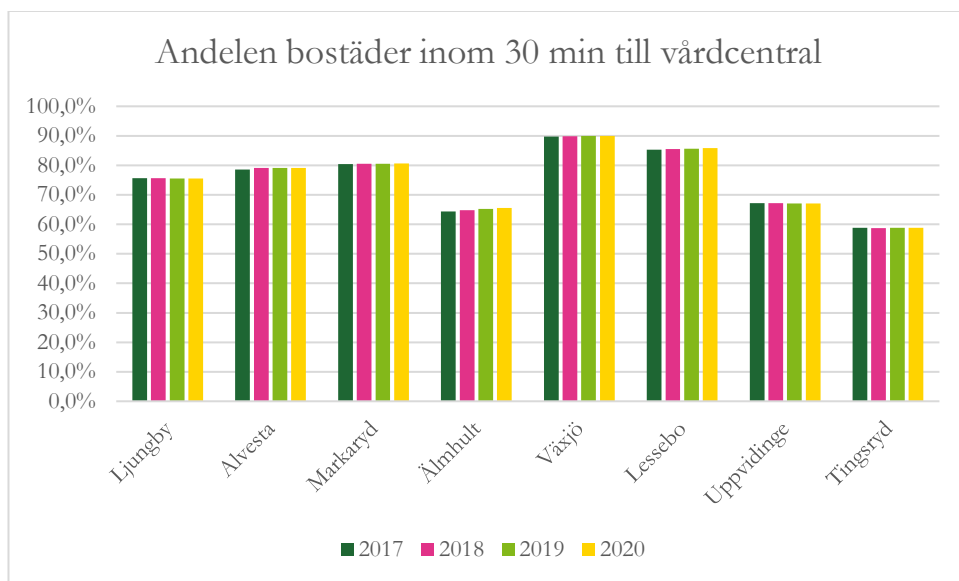
I mer glesbebyggda miljöer sjunker andelarna markant. Positivt är den kraftiga ökning som skett runtom i länet under de senaste fem åren. I Markaryd, Ljungby och Lessebo har ökning skett från relativt låga nivåer av tillgänglighet till att ligga strax efter eller till och med överskrida genomsnittet för länet. Med en andel om 63,8% har Kronoberg generellt en högre tillgänglighet i glesbebyggda miljöer i jämförelse med andelen för riket som år 2020 uppgick till 54,3%.

Indikator: Vårdtillgänglighet

Källa: SCB.

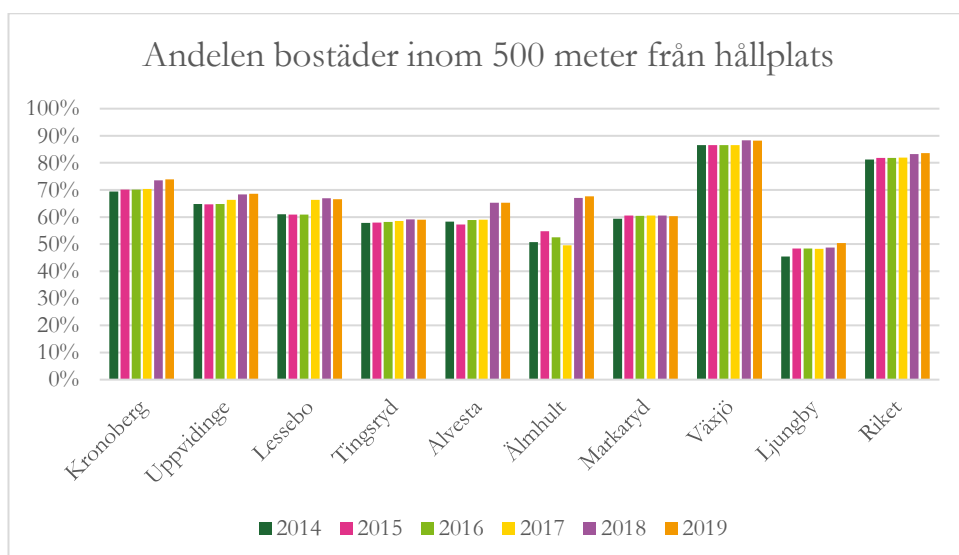
Om vi ser till hela länet uppvisar andelen bostäder med mindre än 30 minuters körtid till närmaste vårdcentral en svagt ökande trend. 2020 hade drygt 81% av Kronobergarna max 30 min till en vårdcentral.

Källa: SCB.

I kommunerna ser vi en konstant eller svagt positiv trend gällande andelen bostäder där en vårdcentral kan nås inom 30 min. Finns dock klara skillnader i tillgänglighet till primärvård mellan kommunerna. Lägst tillgänglighet återfinns i Tingsryds kommun där andelen var knappt 59% år 2020. Även Älmhults kommun och Uppvidinge kommun uppvisade relativt sett låg tillgänglighet med andelar om knappt 66% respektive 67%.

Indikator: Tillgänglighet till kollektivtrafik

Källa: SCB.

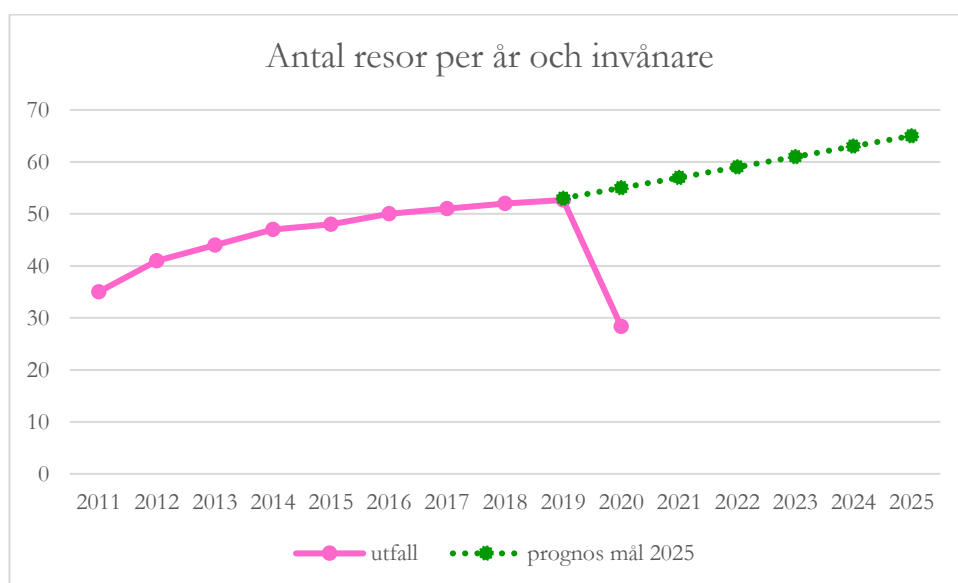
Tillgänglighet till hållplatser är en viktig faktor som spelar roll för invånarnas benägenhet att välja kollektivtrafikresor. Tabellen ovan fokuserar på andelen

bostäder inom 500 meter från en hållplats, det vill säga bostäder med kollektivtrafikhärläge. I länet är det endast Växjö som uppvisar andelar över riksgenomsnittet med en andel 2019 som uppgick till 88%. Förutsättningarna till kollektivtrafikresor skiljer sig markant mellan kommunerna där Ljungby och Tingsryd uppvisar lägst andelar. Genomsnittet för länet uppgick 2019 till 74% och dras upp mycket av det relativt höga andelarna i Växjö.

Mål 2025: Utsläpp av koldioxid ska minska till 1,5 ton per år och länsinvånare

Påverkansfaktor: Trafik

Indikator: Kollektivtrafikresande och kollektivtrafikens kvalitet

Källa: Trafikanalys, SCB och Länstrafiken Kronoberg.

Diagrammet ovan visar såväl utfallet av antal resor per år och invånare samt en prognos som går i linje med Länstrafikens målbild för år 2025. Föga förvånande minskade antalet resor per invånare drastiskt under 2020 p.g.a.

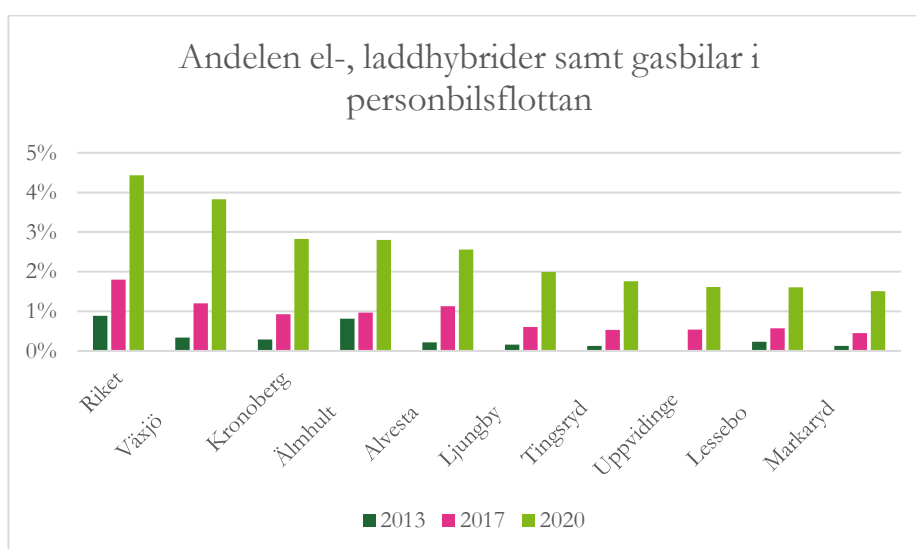
införandet av restriktioner. Pandemin bröt en utveckling som gick i rätt positiv riktning för att uppnå målbilden. Det kommer att krävas ett aktivt arbete för att påverka resetendensen i takt med att restriktionerna kan slopas.

Länstrafiken Nöjd Kund Index	
År	NKI
2012	59%
2013	63%
2014	66%
2015	69%
2016	73%
2017	68%
2018	68%
2019	70%
2020	62%

Källa: Länstrafiken Kronoberg.

Ett sätt att bedöma kvaliteten på kollektivtrafiken är att titta på Nöjd Kund Index eller NKI. Över de senaste åren har nöjdheten uppvisat en positiv utveckling. Andelen nöjda kunder minskade dock 2020. Enligt Länstrafiken kan minskningen bero på en ökad svårighet att kommunicera med bussförare på grund av stängda framdörrar, men även vaga krav på munskydd och sämre kapacitet för att möjliggöra avstånd mellan resenärer med syftet att minska smittspridningen.

Indikator: Förnyelsebara fordonsbränslen

Källa: Trafikanalys.

Andelen fordon som kan framföras på förnyelsebara bränslen har tidigare legat på en relativt låg nivå i såväl Kronoberg som riket. År 2013 var andelen el-, laddhybrider samt gasbilar i personbilsflottan endast 0,3% i Kronoberg i jämförelse med rikets andel om 0,9%. En viss ökning skedde redan 2017 men 2020 skedde en omfattande ökning av andelen fordon med förnybara bränslen och omställningen verkar ha gått in i en ny fas. Andelen i länet som helhet var 2020 2,8% och därmed lägre än riksgenomsnittet och andelen för Växjö. Andelen varierar mellan kommunerna och uppvisar ett spann 2020 från 1,5% för Markaryd till 3,8% för Växjö.

Indikator: Tillgång till förnybara godsbränslen

Andelen el- och gasdrivna lastbilar i Kronoberg:	
2018	1,5%
2019	1,9%
2020	2,2%

Källa: Trafikanalys.

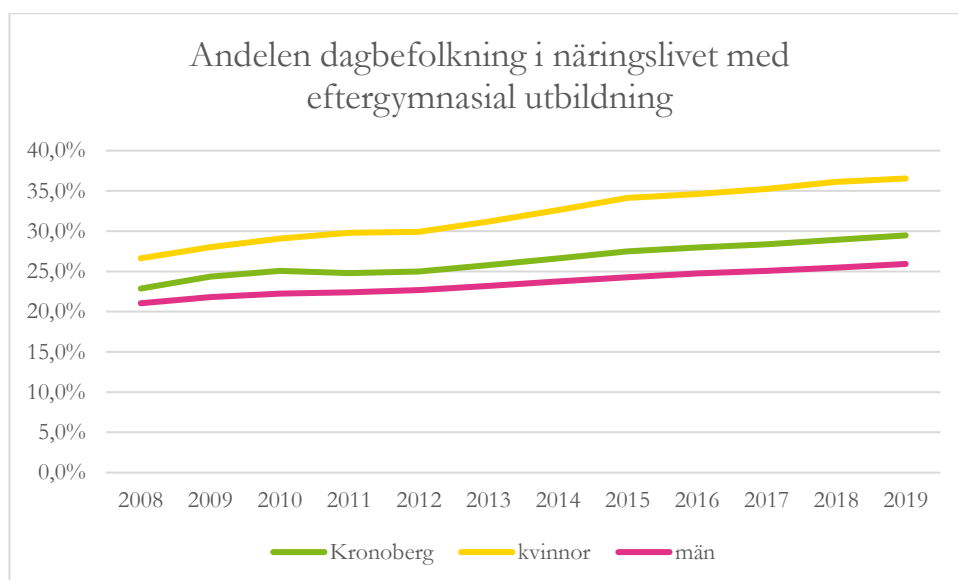
Länets geografiska struktur där befolkningen är koncentrerad längs stråk ger upphov till relativt långa avstånd och faktumet att en stor del av länets utsläpp kan härledas till transportsektorn. Statistiken ovan omfattar andelen lätta- och tunga lastbilar som drivs av antingen el eller gas. Andelen är fortsatt mycket blygsam på grund av dieseln är dominerande i denna typen av fordon.

Strategiskt område: Vi växer av en cirkulär ekonomi med förnyelseförmåga och ett ökat humankapital

Mål 2025:
Produktiviteten/sysselsatt ska öka mer än i riket.

Påverkansfaktor: Innovationsgrad i näringslivet

Indikator: Högutbildade i näringslivet

Källa: SCB.

Vi ser att dagbefolkningen i länet blir generellt mer välutbildad. När det kommer till eftergymnasial utbildning gäller detta framför allt kvinnorna där andelen stigit brant under senare år. 2019 hade 29,5% av Kronobergarna en eftergymnasial utbildning. Trenden att kvinnor i högre utsträckning studerar högre utbildning håller i sig och könsskillnaderna tycks öka med åren. 36,5% av

kvinnorna i länet hade 2019 en eftergymnasial utbildning i förhållande till männen där motsvarande andel var 25,9%. För att så gott som möjligt spegla indikatorn vars fokus ligger på näringslivets utbildningsnivå har andelen dagbefolkning utifrån en bokstavsindelning enligt SNI med minst eftergymnasial bakgrund eller forskarutbildning undersökts och summerats för att beräkna andelarna.

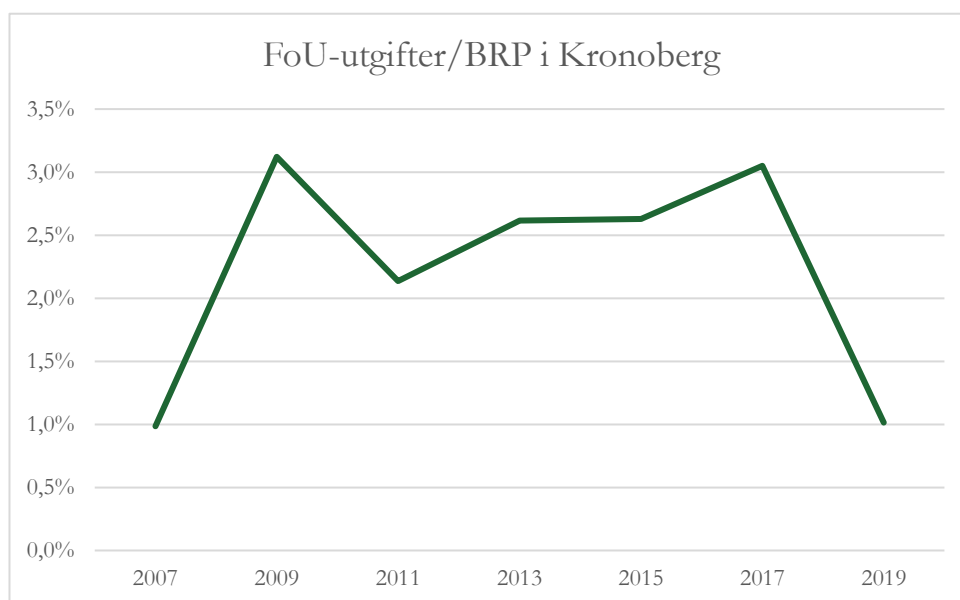
Indikator: Teknikindex

Teknikindex						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Kronoberg	58	59	67	64	63	64

Källa: SCB.

Indexet ger andelen högkvalificerade teknikjobb inom industrin i förhållande till andelen för riket (index = 100, riket). Kronobergs industri måste verka för att bli mer högteknologisk för att på så sätt skapa mervärde och öka konkurrenskraften. Även om andelen högkvalificerade teknikjobb ökar så sker ökningen långsamt och från en relativt låg nivå jämfört med de förhållanden som råder i riket.

Indikator: FoU/BRP i näringslivet

Källa: SCB.

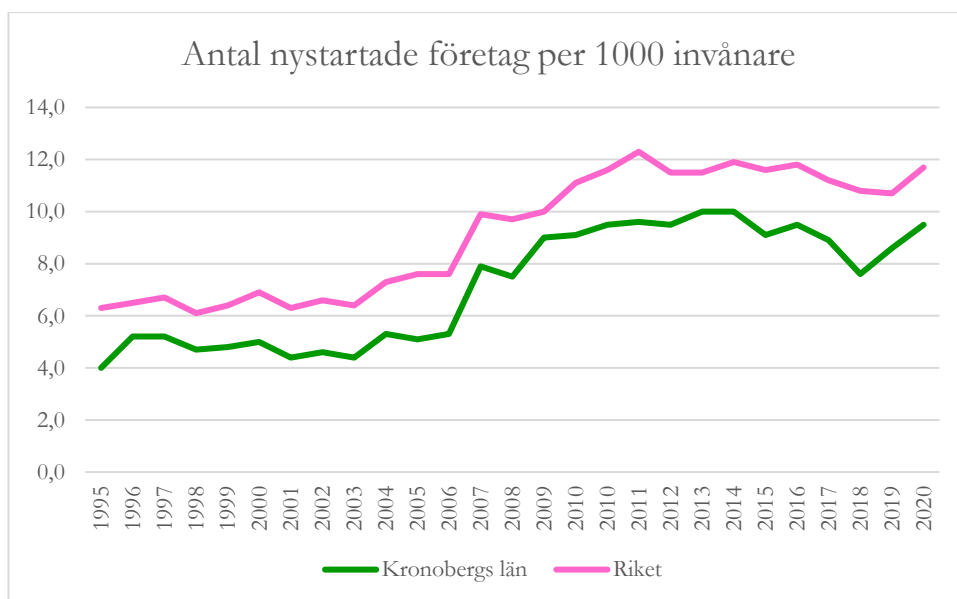
FoU utgifter i förhållande till bruttoregionprodukten fluktuerar över de senaste åren. Även om nivån sjönk kraftigt ner mot 1% 2019 har utgifterna under flera år legat över 2% och uppnådde toppnotering kring 3% såväl 2017 som 2009.

För jämförelse, utifrån europeiska mått får en procentsats i en region på runt 3% FoU-utgifter som andel av bruttoregionprodukten anses vara högt.

Mål 2025: Fler arbetstillfällen. Sysselsatt dagbefolkning ska öka mer än riksgenomsnittet exkl. storstadsregionerna.

Påverkansfaktor: Förnyelseförmåga, växtkraft
och internationalisering

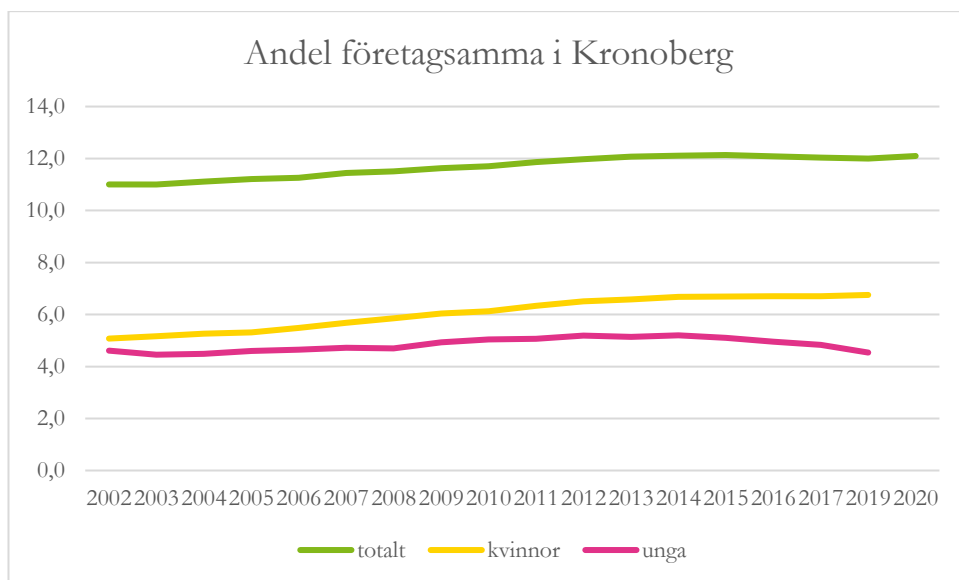
Indikator: Nyföretagande

Källa: SCB och Tillväxtverket.

Nyföretagandet i länet uppvisar en positiv trend som varat under många år. Ett mönster som tycks ha startat kring år 2006. En liknande trend har samtidigt skett i riket då Kronoberg inte hunnit ikapp gällande etableringsfrekvensen. 2020 startades 11,7 nya företag per 1000 invånare i riket i jämförelse med etableringsfrekvensen för Kronoberg som samma år uppmättes till 9,5.

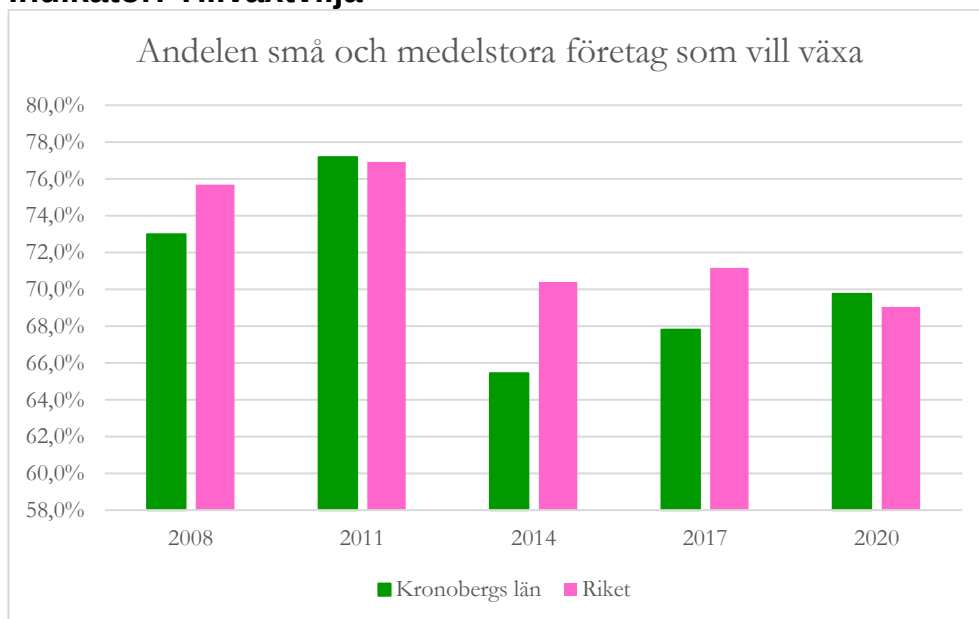
Indikator: Näringslivsklimat

Källa: UC, Kreicbergs Utredning & Opinion AB.

Alternativt kan vi studera företagsamheten bland individer i länet. Här framkommer inte lika tydliga trender som när det gällde etableringsfrekvensen. Om vi ser till länet som helhet finns en andel företagsamma individer om ca 12%. Det finns dock en klar könsskillnad då gruppen kvinnor endast angav en andel om knappt 7% 2019. Bland unga är det oroande att andelen företagsamma individer tycks sjunka över de senaste åren med en andel på runt 4,5% för 2019. Som helhet hör Kronoberg till de mer företagsamma länen utifrån andelen företagsamma individer och placerar sig i den övre hälften.

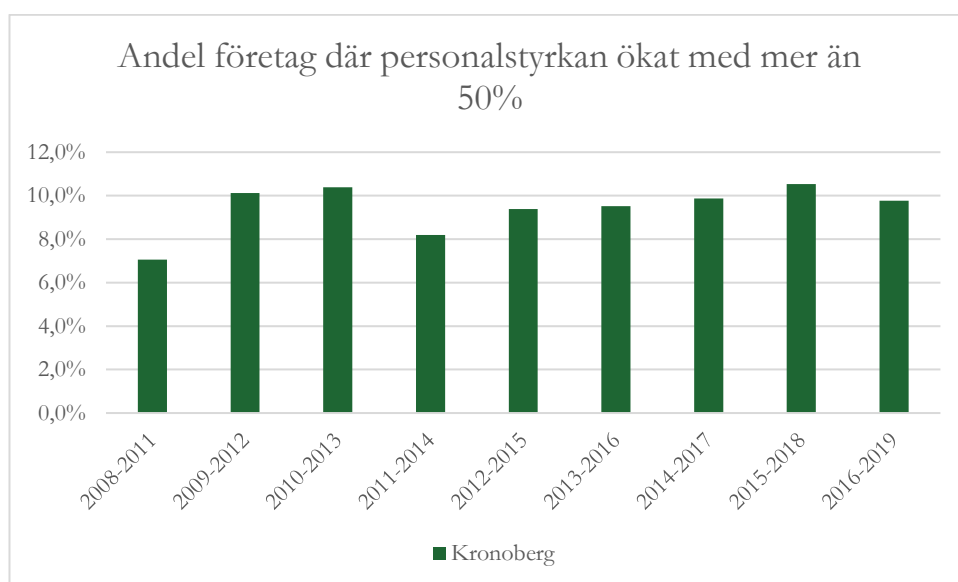
Indikator: Tillväxtvilja

Källa: Tillväxtverket.

Det är positivt att tillväxtviljan bland små och medelstora företag i Kronoberg visat en stadigt ökade trend. Andelen låg strax över riksgenomsnittet år 2020 med knappt 70%. Med tillväxtvilja avser Tillväxtverket företag som vill växa både genom ökad omsättning och anställningar eller endast ökad omsättning. Generellt ökar tillväxtviljan med företagets storlek.

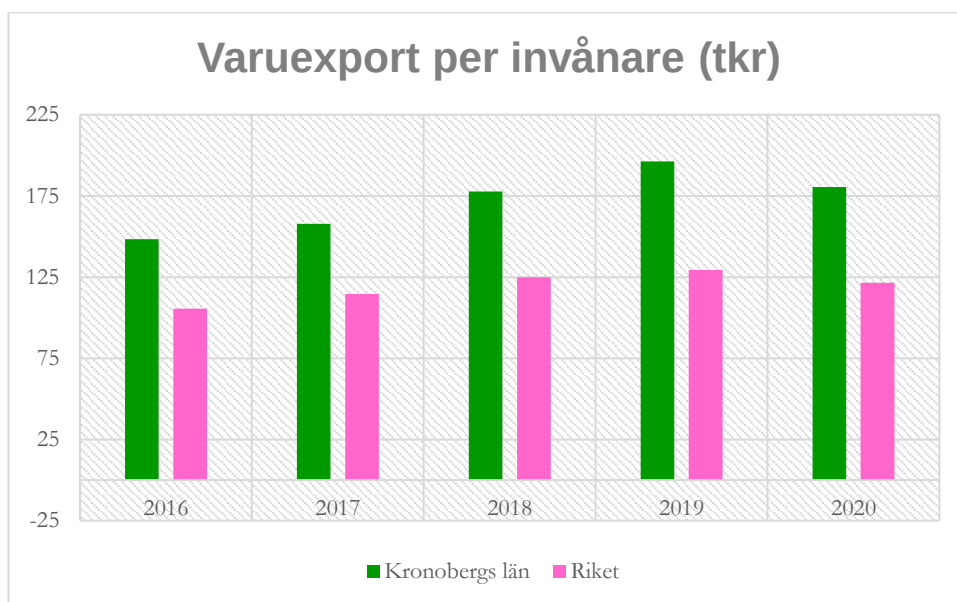
Indikator: Snabbväxande företag

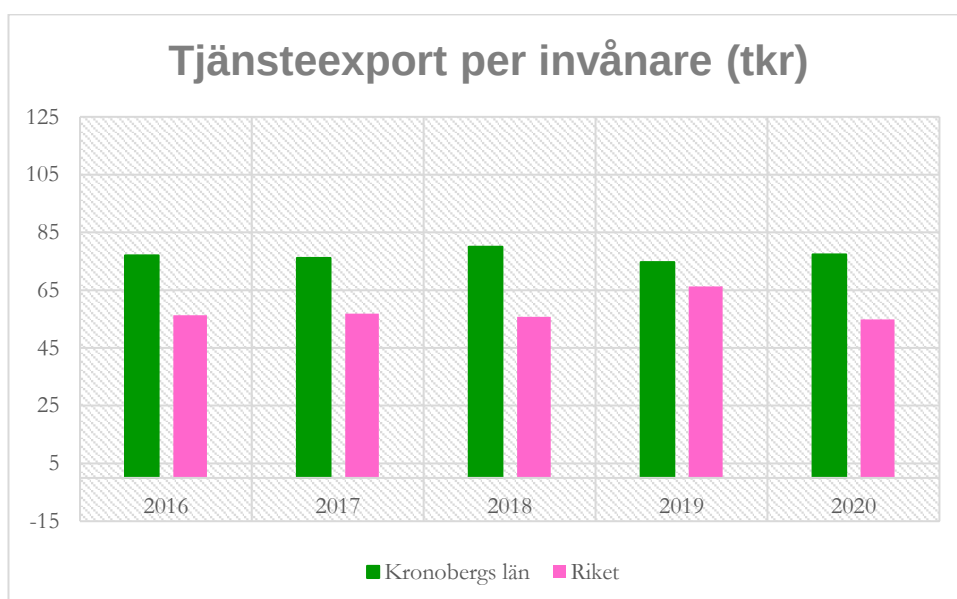
Källa: Bisnode företagsdata.

Indikatorn snabbväxande företag bör tolkas för respektive treårsperiod i diagrammet. Till exempel, mellan 2008 och 2011 hade 7,1% av företagen ökat sin personalstyrka med minst 50%. Även om andelen snabbväxande företag ökat något under senare perioder verkar andelen ligga ganska stabilt mellan runt 8% och drygt 10%.

Indikator: Exportintensitet

Källa: SCB och Tillväxtverket.

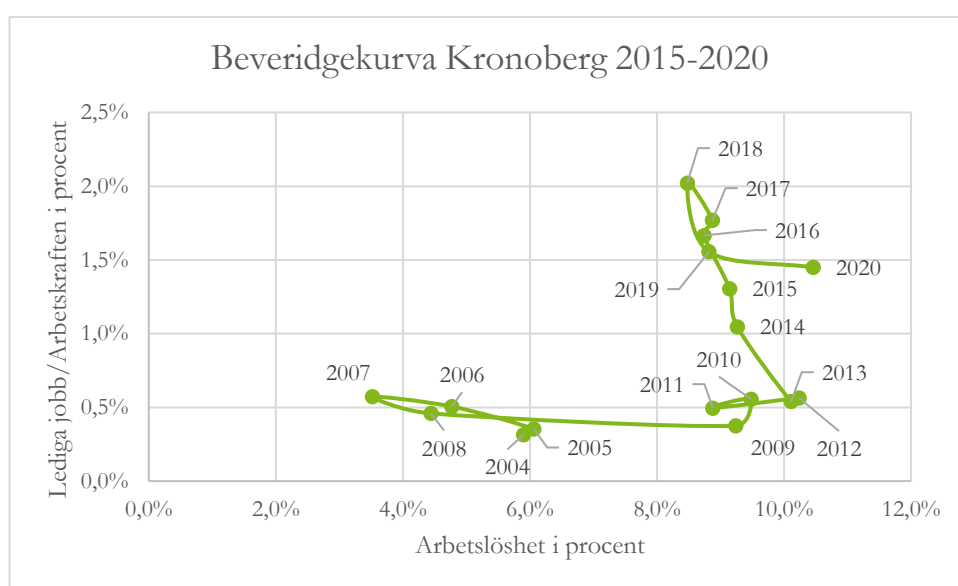
Källa: SCB och Tillväxtverket.

Bilden av Kronoberg som ett exporterande län förstärks med denna statistik som omfattar varu- och tjänsteexport. Framför allt när det gäller varuexport. Exporten per invånare överskrider riksgenomsnittet med god marginal. Kronobergs tjänsteexport överskrider även den genomsnittet för riket men nivåmässigt ligger den på en mer blygsam nivå jämfört varuexporten.

Mål 2025: Förbättrad matchning. Sysselsättningsgraden ska uppgå till minst 80%.

Påverkansfaktor: Utbildning och matchning

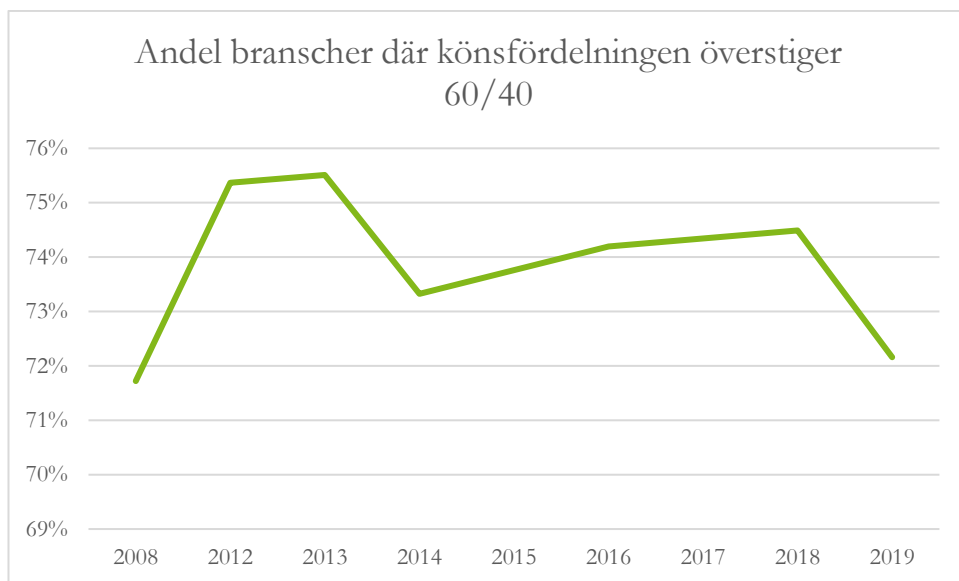
Indikator: Beveridgekurvan (arbetslöshet kontra vakanser)

Källa: SCB.

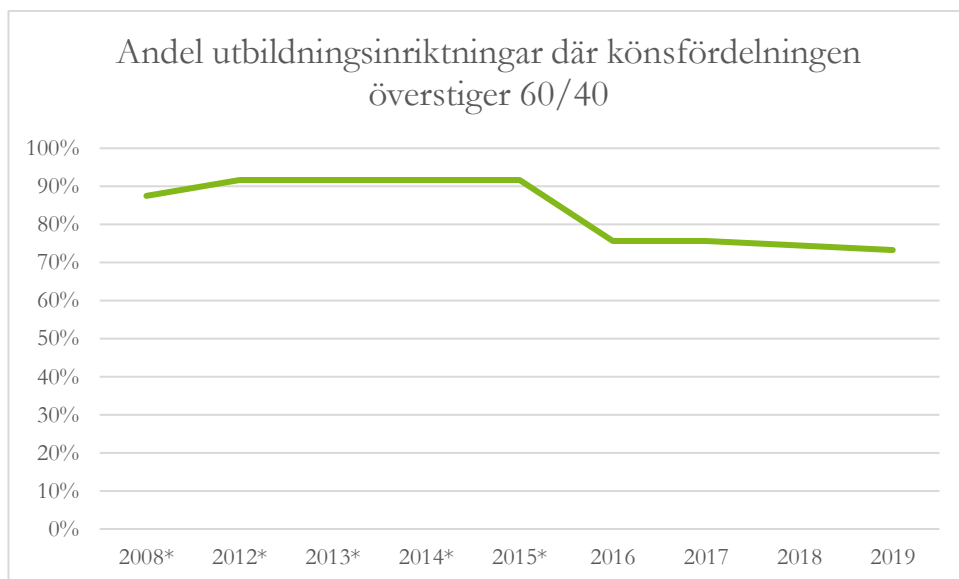
Beveridgekurvan relaterar arbetslöshetsgraden i procent med vakansgraden, det vill säga antalet lediga jobb i förhållande till storleken på arbetsmarknaden. Kurvan kan ge en indikation kring hur matchningen fungerar på arbetsmarknaden i Kronoberg. Mer precist matchningen mellan arbetslösa och lediga jobb. När kurvan vandrar mot det nedre vänstra hörnet tyder detta på att matchningen fungerar bättre då arbetslösheten och vakansgraden är låg eftersom företag enkelt kan hitta rätt kompetens och fylla de lediga platserna. Över senare år i Kronoberg har dock kurvan skiftat utåt från origo vilket tyder på att matchningens funktion i länet har försämrats. Efter finanskrisen 2008 steg arbetslösheten markant i länet samtidigt som vakansgraden förblev relativt konstant. Från 2009 ser vi ett nytt mönster där vakansgraden ökar samtidigt som arbetslösheten inte går tillbaka till tidigare nivåer. Under pandemin 2020 steg återigen arbetslösheten samtidigt som vakansgraden höll sig konstant kring 1,5%. Arbetslösa tycks inte nå fram till de många vakanser som kan uppmätas i länet.

Indikator: Könsfördelning inom utbildningar och på arbetsmarknaden

Källa: SCB.

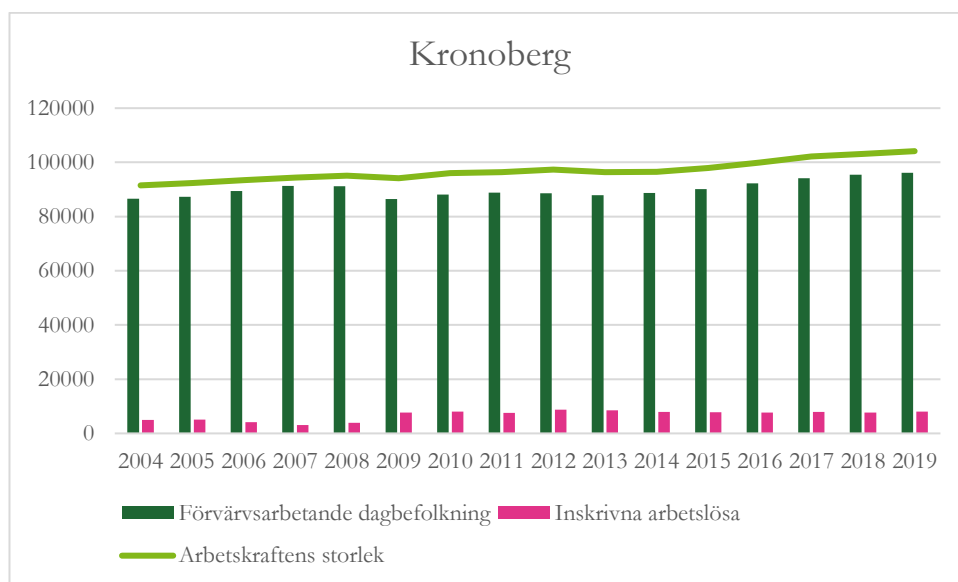
Utifrån den regionala utvecklingsstrategin Gröna Kronoberg 2025 fastställs att arbetsmarknaden är könssegregerad. Länet har traditionellt varit ett tillverkande industrialiserat län då industrin ofta varit mansdominerad. Diagrammet visar andelen branscher där könsfördelningen i Kronoberg överstiger en fördelning på 60/40, det vill säga en sned fördelning av kvinnor eller män. Andelen verkar ligga relativt konstant kring knappt 75% men svagt nedåtgående trend kan ses över perioden. Under 2019 skedde en något brantare minskning ner mot 72% även om de förändringar som kan ses är relativt små.

Källa: SCB.

Viktigt att poängtera är att trendskiftet mellan åren 2015 och 2016 har att göra med att det från 2016 finns en mer detaljerad kategorisering av utbildningar tillgänglig. Bortser man från trendskiftet kan en svagt nedåtgående trend uttydas där färre utbildningsinriktningar uppvisar en könssegregation. Andelen utgår dock från ett utgångsläge med en hög nivå av könssegregation.

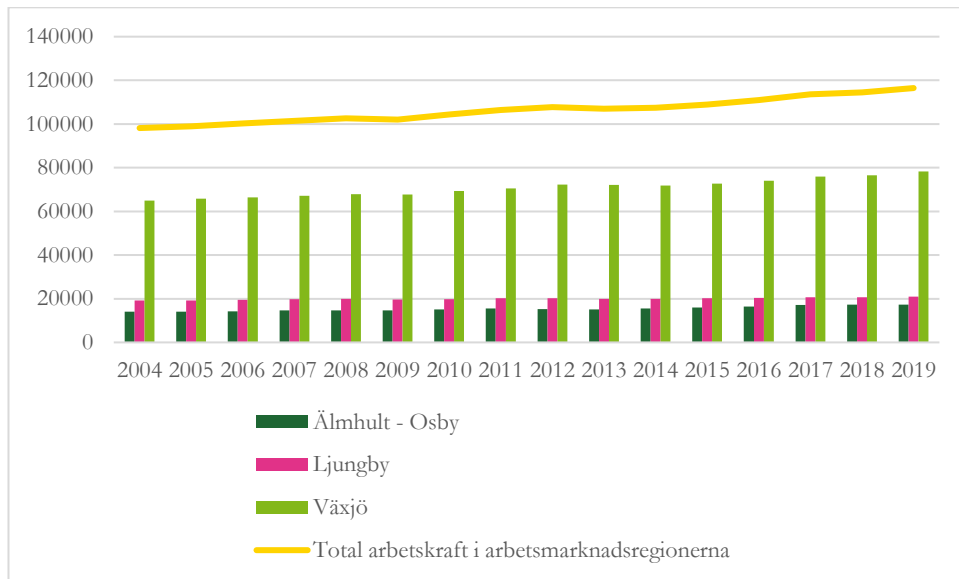
Indikator: Arbetskraftens storlek

Källa: SCB och Arbetsförmedlingen.

Arbetskraften definieras av nationalekonomisk makroteori som antalet sysselsatta samt arbetslösa. I Kronobergs ser vi att arbetskraften ökat relativt kraftigt under senare år. Denna utveckling har drivits bland annat av en stark regional arbetsmarknad där den förvärvsarbetande dagbefolkningen har sett en stadig ökning över flera år. Dessvärre har även arbetskraften ökat på grund av att arbetslösheten i länet ökat under perioden. Här finns en outnyttjad arbetskraftspotential som kan vara av stort värde inför framtida utmaningar som bland annat åldrande befolkning och en ökad försörjningsbörda i Kronoberg.

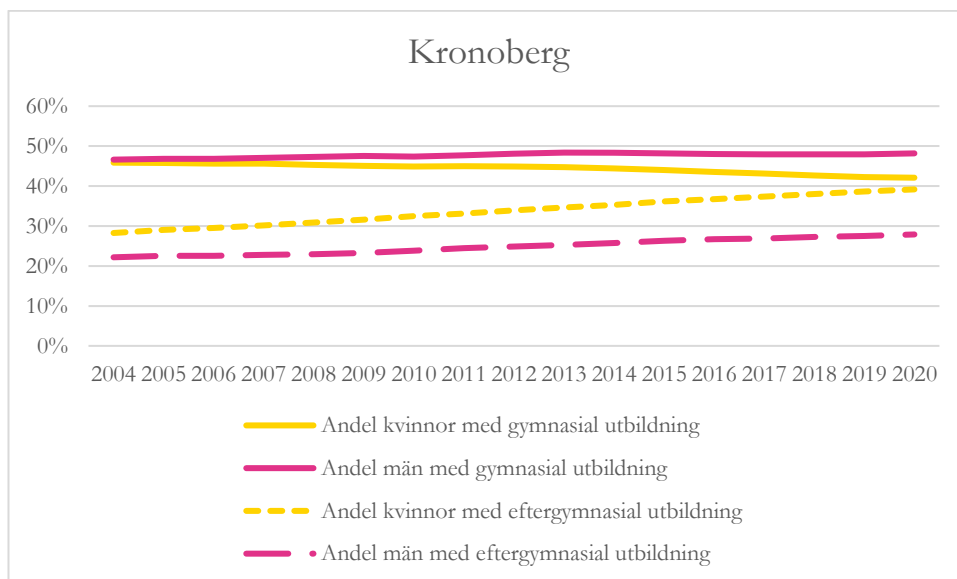
Indikator: Arbetsmarknadsregionernas storlek

Källa: SCB och Arbetsförmedlingen.

En rörlighet av arbetskraft och människor är viktig för en regions attraktivitet och konkurrenskraft. Regionförstoring leder till bättre matchning mellan arbetstagare och företag samt kan leda till ökad konkurrens mellan företag och därmed en högre produktivitet. Vidare blir motståndskraften i regionen större och regionförstoring kan vara ett sätt för en mindre region att ändå åtnjuta fördelarna av en större marknad. I länet ger avstånden och pendlingsmönster upphov till tre separata lokala FA-regioner (funktionella analysregioner). Växjö är den i särklass största medan Älmhult – Osby samt Ljungby är relativt jämnstora. Vi ser att det framförallt är Växjö FA-region som bidragit till den ökade totala arbetskraften. Det finns samtidigt potential till regionförstoring ifall de tre FA-regionerna skulle kunna bilda en stor region.

Indikator: Tillgång till gymnasial- och eftergymnasial kompetens

Källa: SCB.

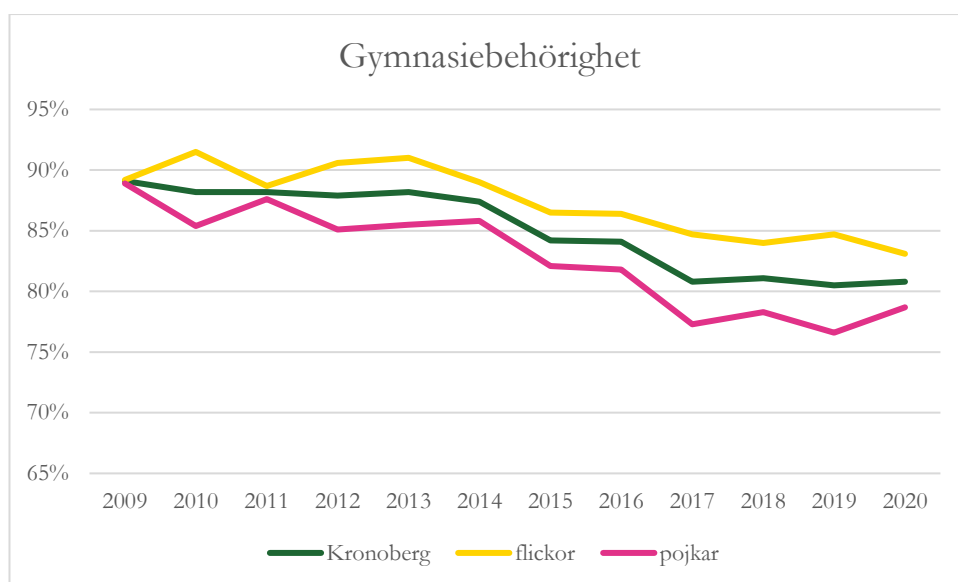
När vi studerar länets tillgång till gymnasial- och eftergymnasial kompetens ser vi att den eftergymnasiala kompetensen ökar. Detta gäller framförallt för kvinnor där andelen med eftergymnasial utbildning ökar kraftigt. Könsskillnaderna ökar i denna bemärkelse då andelen män med eftergymnasial utbildning ökar i länet men inte samma takt. Gällande tillgången till gymnasialutbildning har denna sjunkit särskilt för kvinnor och för män har andelen hållit sig relativt konstant. Denna utveckling har att göra med den ökade utbildningsnivån och en ökad andel av befolkningen som har en eftergymnasial utbildning.

Mål 2025: Ökat humankapital. Självskattade hälsan ska förbättras och könsskillnader ska minska.

För vidare information om barn- och ungas hälsa och levnadsvanor i Kronoberg hänvisas till den folkhälsoundersökning av barn och unga som kommer att publiceras under våren 2022.

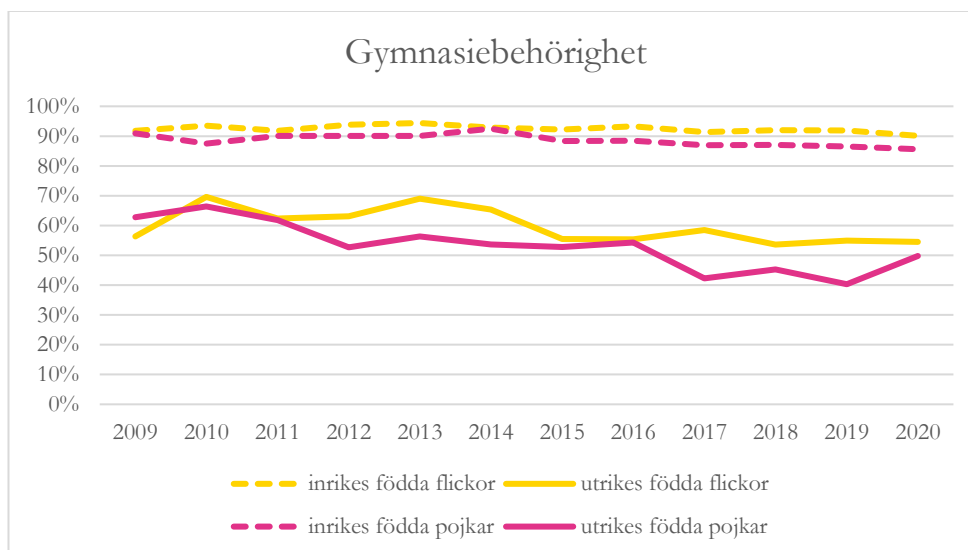
Påverkansfaktor: Hälsa och levnadsvanor

Indikator: Behörighet till gymnasiet

Källa: SCB.

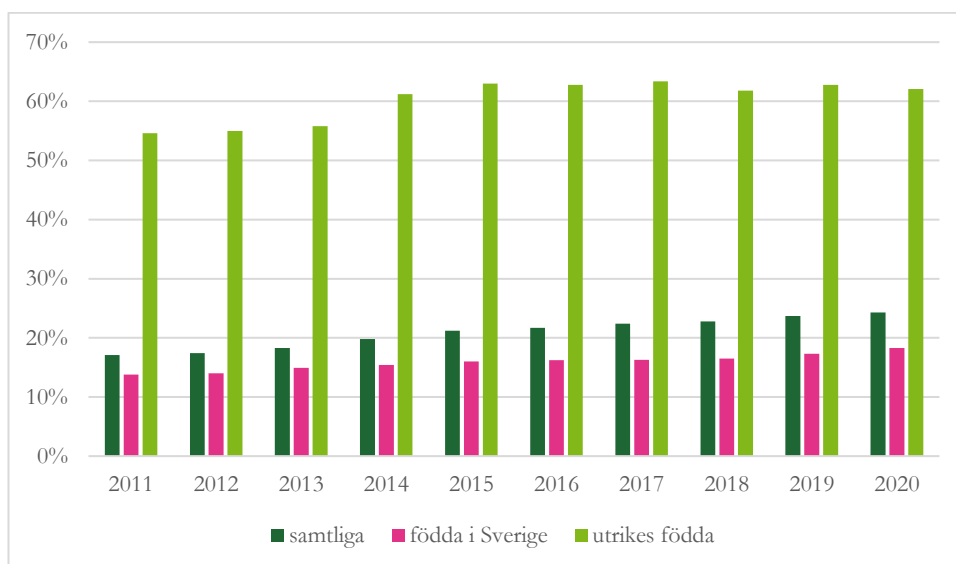
En oroande utveckling för Kronoberg är den kraftigt minskade gymnasiebehörigheten. Från att ha legat relativt stabil kring 87–88% har gymnasiebehörigheten över endast ett par år sjunkit till runt 81%. Kronoberg utmärker sig därmed negativt då gymnasiebehörigheten under senare år hör till bland de lägsta i riket. Behörigheten har sjunkit för såväl flickor som pojkar men det är framförallt bland pojkarna som behörigheten sjunkit då denna låg under 80% år 2020.

Källa: SCB.

Tabellen ovan tar hänsyn till födelseland där vi kan se stora skillnader mellan utrikes- och inrikes födda flickor och pojkar. Det finns en klar klyfta mellan grupperna då inrikes födda uppvisar en gymnasiebehörighet som är ca 30% högre jämfört med utrikes födda. En skillnad som verkar bestå över tid. En positiv trend för det senast uppmätta året är en relativt kraftig ökning bland gruppen utrikes födda pojkar som uppvisar en ökad gymnasiebehörighet från 40% år 2019 till 50% år 2020.

Indikator: Barn i ekonomiskt utsatta hushåll

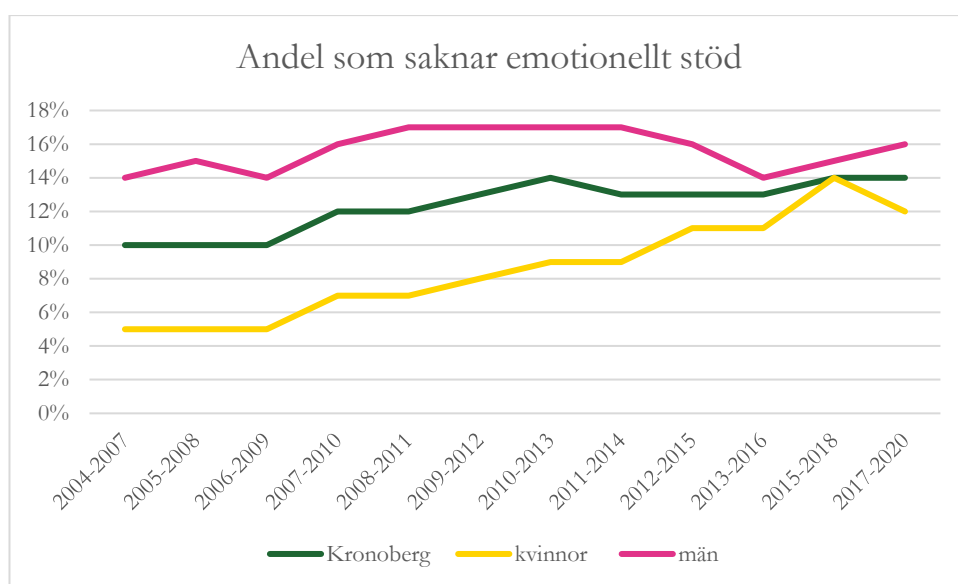

Källa: SCB.

Med ekonomiskt utsatt hushåll eller hushåll med låg ekonomisk standard avses de personer som lever i ett hushåll som har en disponibel inkomst per konsumtionsenhet (k.e) som är mindre än 60% av medianvärdet för samtliga.

Tar man hänsyn till födelseland framkommer en stor skillnad mellan inrikes- och utrikes födda barn (0–19 år). Bland utrikes födda barn har andelen som lever i ekonomiskt utsatta hushåll ökat då drygt 6 av 10 barn (62%) bor i ekonomiskt utsatta hushåll år 2020. Andelen har även ökat för samtliga barn då andelen ökat från 17% år 2011 till 24% år 2020. Ökningen förklaras främst att andelen för inrikes födda ökat succesivt under perioden samtidigt som andelen bland utrikes födda legat relativt konstant under periodens senare år.

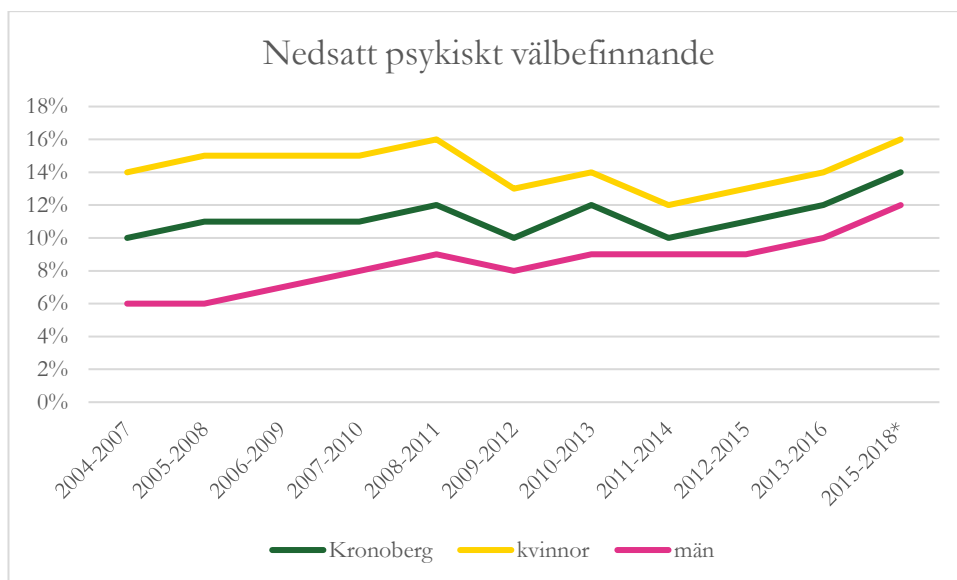
Indikator: Någon att dela känslor och anförtra sig åt (sociala relationer)

Flerårsmedelvärden. Källa: Folkhälsomyndigheten.

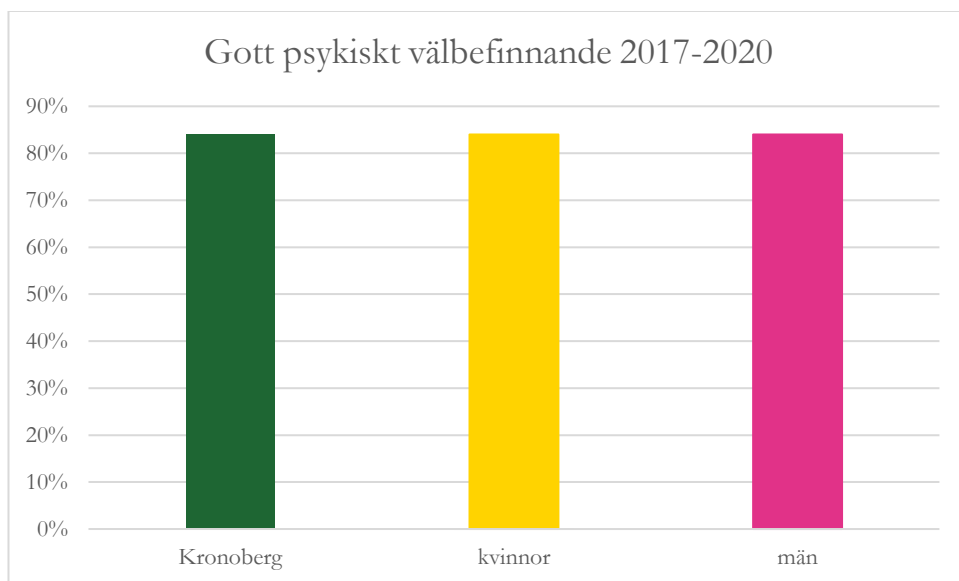
Könsskillnaderna gällande andelen som saknar emotionellt stöd har minskat under perioden. Det beror dock på en generellt ökad andel för länet som drivs av en kraftigt ökad andel bland kvinnor i Kronoberg vilket är en oroande utveckling.

Indikator: Nedsatt psykiskt välbefinnande

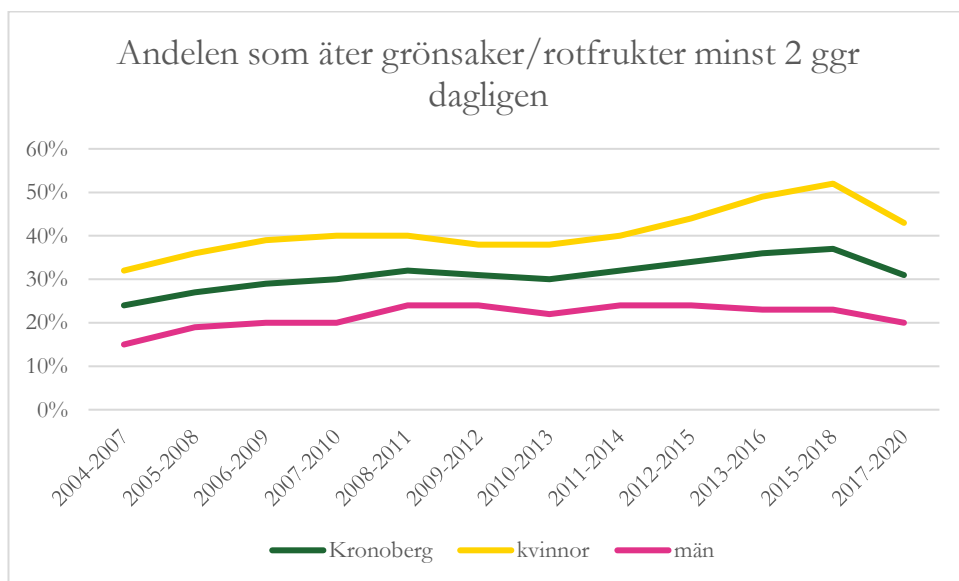
Flerårsmedelvärden. Källa: Folkhälsomyndigheten.

När det gäller självrapporterad nedsatt psykiskt välbefinnande kvarstår en könsskillnad då det är relativt vanligare att kvinnor erfar detta. Från att ha uppvisat en svagt nedåtgående trend ökade andelen återigen bland kvinnor under senare perioder. Denna trend tillsammans med en svagt ökande andel bland män över perioderna har lett till att nedsatt psykiskt välbefinnande blivit relativt mer vanligt i länet. Efter 2018 uppdateras inte måttet nedsatt psykiskt välbefinnande då frågorna inte längre ställs i den nationella folkhälsoenkäten Hälsa på Lika Villkor. Däremot kan indikatorn indirekt följas upp eftersom måttet gott psykiskt välbefinnande finns tillgängligt efter 2018. Denna indikator kunde dock ej påvisa att det fanns några skillnader mellan kvinnor och män då Kronoberg uppvisade en total andel om 84% gällande andelen som upplever ett gott fysiskt välbefinnande under perioden 2017–2020.

Flerårsmedelvärden. Källa: Folkhälsomyndigheten.

Indikator: Matvanor

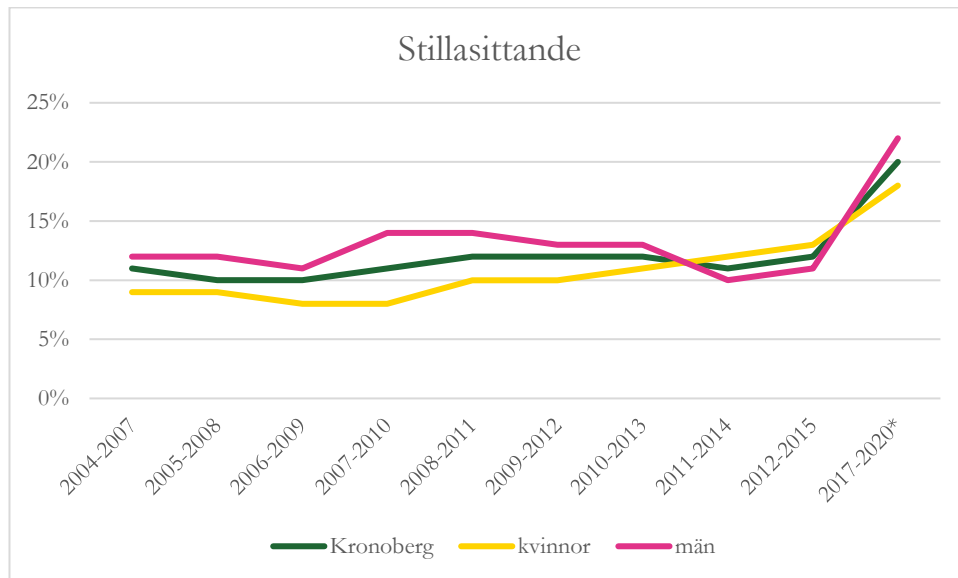

Källa: Folkhälsomyndigheten.

Matvanorna i länet när det kommer till att äta grönsaker och rotfrukter var succesivt har förändrats. Över hela perioden framkommer en ökning. Under perioden 2004–2007 var det drygt 2 av 10 kronobergare som dagligen åt grönsaker och rotfrukter minst två gånger dagligen. Denna andel uppgick till drygt 3 av 10 under perioden 2017–2020. Toppnoteringen skedde under perioden 2015–2018 då nästan hela 4 av 10 kronobergare åt grönsaker och rotfrukter minst 2 gånger dagligen. En klar könsskillnad kvarstår över hela

perioden då andelen för kvinnor under perioden 2017–2020 var 43% jämfört med andelen för män som under samma period landade på 20%.

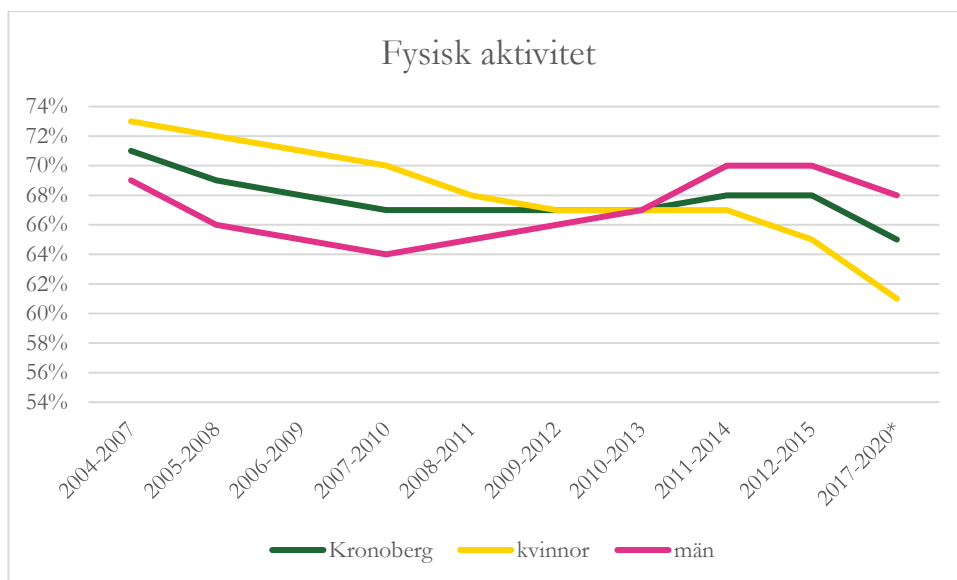
Indikator: Stillasittande

Källa: Folkhälsomyndigheten.

Indikatorn stillasittande definieras under perioden 2004 till 2015 utifrån andelen invånare som har en stillasittande fritid. Vi ser en relativt stabil trend gällande stillasittande i länet under perioden med en andel för länet på drygt 10%. En intressant trend är att stillasittande bland män var vanligare under många år men att andelen bland kvinnor sedan ökade. Från och med enkäten som avsåg perioden 2017–2020 preciserade Folkhälsomyndigheten frågan då de istället frågade hur många timmar per dygn befolkningen var stillasittande. Andelarna för 2017–2020 avser därmed andelen som sitter minst 10 timmar per dygn då andelarna ökade kraftigt. I genomsnitt skattade 2 av 10 Kronobergare att de sitter minst 10 timmar per dygn. Enligt det nya måttet var stillasittande relativt mer vanligt bland män jämfört med kvinnor.

Indikator: Fysisk aktivitet

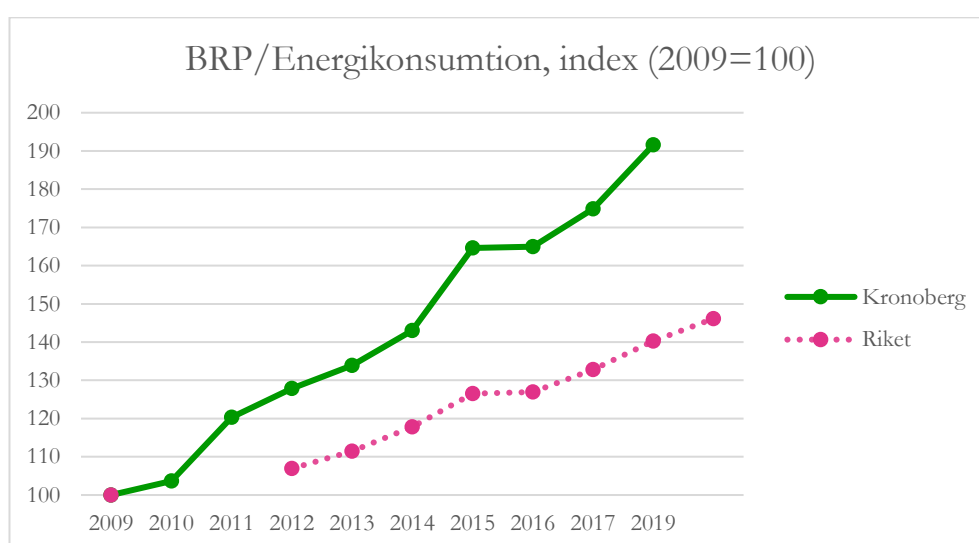
Källa: Folkhälsomyndigheten.

Även när det gäller frågan kring fysisk aktivitet i folkhälsoenkäten ändrades frågeställningen i samband med den senaste mätningen som avsåg åren 2017–2020. Från att ha frågat kring andelen som var aktiv minst 30 minuter per dag frågade Folkhälsomyndigheten kring andelen som var aktiv minst 150 minuter per vecka. En svagt nedåtgående trend framkommer över åren då 71% av Kronobergarna var aktiv minst 30 min per dag under perioden 2004–2007. Detta kan jämföras med en andel på 65% som var aktiv minst 150 min per vecka under perioden 2017–2020. Regelbunden fysisk aktivitet är vanligare bland män då 68% angav att det var aktiv minst 150 min per vecka jämfört med andelen för kvinnor om 61% under perioden 2017–2020.

Mål 2025: På väg mot ett plusenergilän. Minst 80% av energianvändningen kommer från förnybara källor.

Påverkansfaktor: Energi

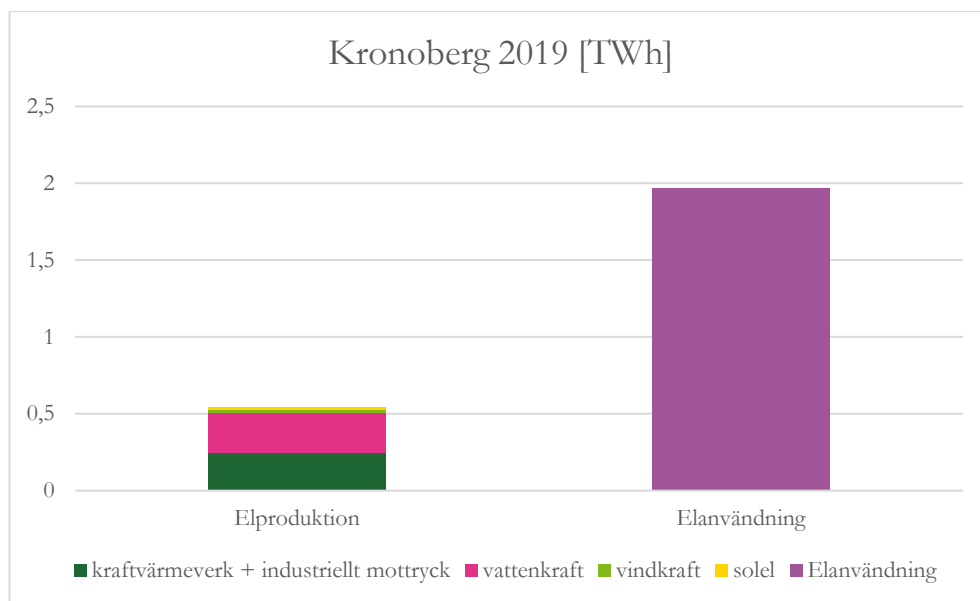
Indikator: BRP/Energikonsumtion

Källa: SCB.

Ett sätt att mäta effektivitet av energianvändning är att relatera bruttoregionprodukten med konsumtionen av energi för att producera denna BRP. Vi ser en brant stigning för den indexerade serien med referensår 2009. Detta tyder på att länet blivit mer energieffektivt och producerar en större bruttoregionprodukt samtidigt som slutanvändningen av energi minskat. Kronoberg har under perioden i diagrammet uppvisat en stor produktivitetstillväxt. Riket uppvisar också en ökad energiproduktivitet men i jämförelse med Kronoberg är kurvan relativt flack då utvecklingen i länet tycks vara exceptionell.

Indikator: Produktionen av förnybar energi

Källa: *Energiläget Kronoberg 2019 – Energibalans och måluppföljning.*

Den totala elproduktionen i Kronoberg summerade till drygt en halv terawattimme 2019. Detta motsvarar drygt 27% av den totala elanvändningen i länet vilken uppgick till knappt 2 TWh. När det kommer till el producerar vi en dryg fjärdedel av det vi använder och det är därför långt till situationen av ett plusenergilän. Majoriteten av produktionen utvinns idag ur kraftvärmeverk, industriellt mottryck samt vattenkraft och står för ungefär lika stora delar om en kvarts TWh vardera.

Dataförteckning:

Nybyggda lägenheter:

SCB.

<https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/boende-byggande-och-bebyggelse/bostadsbyggande-och-ombyggnad/nybyggnad-av-bostader/>

Trångboddhet och bostadsbrist:

Kolada.

https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&focus=27498&tab_id=150159

SCB.

<https://experience.arcgis.com/experience/736d1c0d3f5b4ee0a4952101b9a48aa3>

Boverket.

<https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/oppna-data/bostadsmarknadsenkaten/>

Flyttkedjor:

SCB, Regiondatabasen.

Utsatt för brott/Upplevd trygghet i närområdet:

BRÅ.

<https://bra.se/ntu-skapa-din-tabell>

Nöjesutbud/Kulturarbetare:

SCB, Regiondatabasen.

Deltagande i föreningar:

SCB, Företagsregistret.

https://www.foretagsregistret.scb.se/Rakna?RakneTyp=RAKNA_FORETAG

https://www.foretagsregistret.scb.se/Rakna?RakneTyp=RAKNA_ARBETSSTALLEN

Tillit till andra människor:

Folkhälsomyndigheten.

http://fohm-app.folkhalsomyndigheten.se/Folkhalsodata/pxweb/sv/B_HLV/B_HLV_eSocialarel_aSocialarel/hlv1socxreg.px/

Valdeltagande:

SCB.

<https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/demokrati/allmanna-val/allmanna-val-valdeltagandeundersokningen/>

Tillgänglighet till livsmedelsbutik:

Tillväxtverket.

<https://tillvaxtverket.se/download/18.785d4323162a8b50720ad33f/1524042103864/Rapport%20249%20Tillg%C3%A4nglighet%20till%20kommersiell%20och%20offentlig%20service%202018.pdf>

<https://tillvaxtverket.se/download/18.70a5c609179ef9e2050381/1623226054462/Tillg%C3%A4nglighet%20till%20kommersiell%20och%20offentlig%20service%202021%20klar.pdf>

SCB.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_BE_BE0101_BE0101A/BefolkningNy/

Tillgång till höghastighetsbroadband:

PTS.

<https://statistik.pts.se/mobiltackning-och-broadband/statistik/>

Vårdtillgänglighet:

SCB, Regiondatabasen.

Tillgänglighet till kollektivtrafik:

SCB.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_MI_MI1303/BostKollnaraN/

Kollektivtrafikresande och kollektivtrafikens kvalitet:

SCB.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_BE_BE0101_BE0101A/BefolkningNy/

Trafikanalys.

<https://www.trafa.se/kollektivtrafik/kollektivtrafik/>

Region Kronoberg.

<https://www.regionkronoberg.se/resor-och-trafik/mal-med-kollektivtrafiken/regional-kollektivtrafikmyndighet/>

Förnyelsebara fordonsbränslen/Tillgång till förnybara godsbränslen:

Trafikanalys.

<https://www.trafa.se/vagtrafik/fordon/>

Högutbildade inom näringslivet:

SCB, Regiondatabasen.

Teknikindex:

SCB.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_AM_AM0208_AM0208D/YREG56/

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_AM_AM0208_AM0208D/YREG56N/

FoU/BRP i näringslivet:

SCB.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_UF_UF0301_UF0301A/FoUuSvreg/

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_NR_NR0105_NR0105A/NR0105ENS2010T01A/

Nyföretagande:

Tillväxtanalys.

<http://statistikportalen.tillvaxtanalys.se/>

Näringslivsklimat:

Svenskt Näringsliv.

<https://www.foretagsklimat.se/downloads>

Tillväxtvilja:

Tillväxtverket.

<https://tillvaxtverket.se/statistik/foretagande/tillvaxtvilja.html>

Snabbväxande företag:

Bisnode företagsdata.

Exportintensitet:

Tillväxtverket.

<https://tillvaxtverket.se/statistik/regional-utveckling/lansuppdela->

statistik/kronoberg.html?chartCollection=14#svid12_a48a52e155169e594d5b418

Beveridgekurvan (arbetslöshet kontra vakanser):

SCB.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_AM_AM0207_AM0207K/DagSektAldK/

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_AM_AM0207_AM0207Z/DagSektAldKN/

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_AM_AM0207_AM0207J/NattSektAldK/

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_AM_AM0207_AM0207Z/NattSektAldKN/

Arbetsförmedlingen.

<https://arbetsformedlingen.se/statistik/sok-statistik/tidigare-statistik>

Könsfördelning inom utbildningar och på arbetsmarknaden:

SCB, Regiondatabasen.

Arbetskraftens storlek:

SCB.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_AM_AM0207_AM0207K/DagSektAldK/

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_AM_AM0207_AM0207Z/DagSektAldKN/

Arbetsförmedlingen.

<https://arbetsformedlingen.se/statistik/sok-statistik/tidigare-statistik>

Arbetsmarknadsregionernas storlek:

SCB.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_AM_AM0207_AM0207K/DagSektAldK/

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_AM_AM0207_AM0207Z/DagSektAldKN/

Arbetsförmedlingen.

<https://arbetsformedlingen.se/statistik/sok-statistik/tidigare-statistik>

Tillgång till gymnasial och eftergymnasial kompetens:

SCB.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_UF_UF0506/Utbildning/

Behörighet till gymnasiet alt. gymnasieexamen:

SCB.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_AA_AA0003_AA0003H/IntGr8LanKON2/?rxid=a70e1a46-18b1-4215-a2db-400d0b8a5ae7

Barn i ekonomiskt utsatta hushåll:

SCB.

<https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/hushallens-ekonomi/inkomster-och-inkomstfordelning/inkomster-och-skatter/>

Någon att dela känslor och anförtro sig åt (sociala relationer):

Folkhälsomyndigheten.

http://fohm-app.folkhalsomyndigheten.se/Folkhalsodata/pxweb/sv/B_HLV/B_HLV_eSocialarel_aSocialarel/hlv1socxreg.px/?rxid=b74d8053-7b13-4cfa-8716-aa2a5c66f44c

Nedsatt psykiskt välbefinnande:

Folkhälsomyndigheten.

http://fohm-app.folkhalsomyndigheten.se/Folkhalsodata/pxweb/sv/A_Folkhalsodata/A_Folkhalsodata_8_Sjukvard_aHalsoutfall/ghq5.px/

Matvanor:

Folkhälsomyndigheten.

http://fohm-app.folkhalsomyndigheten.se/Folkhalsodata/pxweb/sv/B_HLV/B_HLV_aLevvanor_aaeLevvanormat/hlv1fruxreg.px/?rxid=b74d8053-7b13-4cfa-8716-aa2a5c66f44c

Stillasittande:

Folkhälsomyndigheten.

http://fohm-app.folkhalsomyndigheten.se/Folkhalsodata/pxweb/sv/A_Folkhalsodata/A_Folkhalsodata_6_Levnadsvanor_bFysisk/stilla.px/

Fysisk aktivitet:

Folkhälsomyndigheten.

http://fohm-app.folkhalsomyndigheten.se/Folkhalsodata/pxweb/sv/A_Folkhalsodata/A_Folkhalsodata_6_Levnadsvanor_bFysisk/fysak30.px/

BRP/Energikonsumtion:

SCB.

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_NR_NR0105_NR0105A/NR0105ENS2010T01A/

https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START_EN_EN0203/SlutAnvSektor/

Produktionen av förnybar energi:

Anthesis och SCB.

Energiläget Kronoberg 2019 – Energibalans och måluppföljning